

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Poltrina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLI. št. 285 (12.317)

Trst, četrtek, 19. decembra 1986

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

primorski

dnevnik

Začetek razprave o framazonški loži P2

Gellijev dosje buri duhove v parlamentu

RIM — Liciu Gelliju očitno prista-
ja napetost. Dokument, ki ga je ne-
oporečni voditelj framazonške lože
P2 v pravem trenutku, to je dan pred
začetkom parlamentarne razprave o
izsledkih parlamentarne preiskovalne
komisije, poslal predsedniku repu-
blike, je bil včeraj razdeljen tudi
načelnikom parlamentarnih skupin v
poslanski zbornici. Tu se je takoj po-
stavilo vprašanje, kako so dokumenti
prišli v parlament, oziroma kdo jih
je prinesel. Ovojnice so bile namreč
razdeljene načelnikom skupin tako,
da jih je nekdo spravil v predale, do
katerih imajo dostop samo za to za-
dolženi uslužbenci z nalogo, da lahko
polg pisem, ki prihajajo po pošti,
posredujejo poslanca samo tiste po-
šiljke, na katerih je označeno ime
odposiljatelja. Tega pa ni bilo. Vpra-
šanje, kako je do tega prišlo, si je
zastavila tudi predsednica poslanske
zbornice Jottijeva, ki je prav tako
prejela Gellijevo pošiljko ter je odre-
dila upravno preiskavo o tem dogo-
dku. Vsekakor pa je Gelli že dosegel
prvi uspeh: ponovno odpreti razpravo
o celotni zadevi P2. Tako ni na-
ključje, da so nekateri (na primer
demokristjan Armato) že včeraj go-
vorili o potrebi po dodatni preiskavi.

Vsekakor pa kaže, da v Gellijevi
poslanci ni velikih novosti. Pravza-

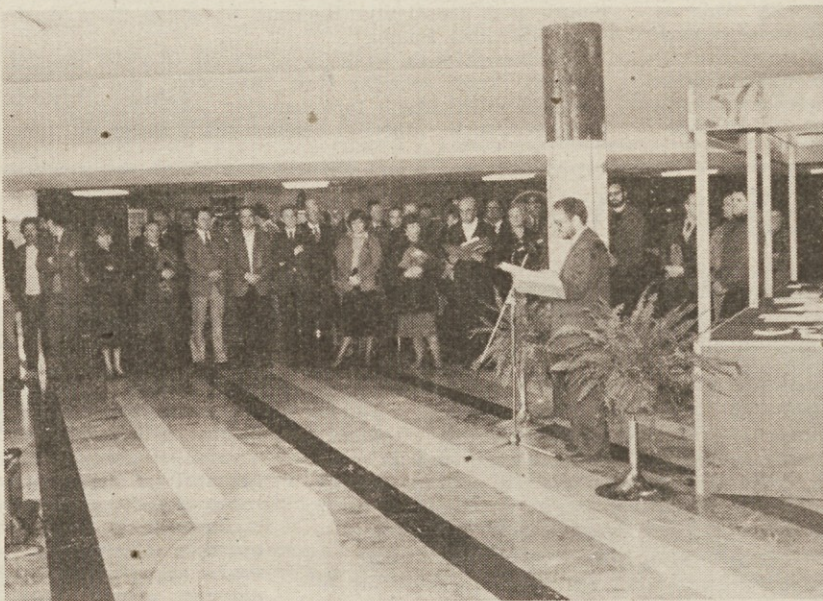
prav bi kazalo, da je »častitljivi moj-
ster« hotel ponovno nasloviti nekaj
sporočil ali bolje opozoril in s tem
ponovno zamešati štrene. Tako Geli
obtožuje velikega mojstra framazon-
stva Armanda Corono, da ni izročil
preiskovalcem dokumentov, s kate-
rimi razpolaga. »Zagotovo vem, piše
Gelli, da je razpolagal s seznamom
nekaterih pomembnih članov, do iz-
menjave katerega je prišlo ob pre-
hodu vodstva framazonstva od ene-
ga do drugega velikega mojstra«. Informacijo naj bi posredoval sam
general Battelli, prejšnji voditelj fra-
mazonstva. Gelli obtožuje vsevppek,
trdi, da je žrtev in se razburja. Po
njegovem mnenju P2 ni bila tajna
loža, ampak redna loža »zaupnega
značaja«. Po njegovem mnenju je
prišlo do instrumentalizacije in do
spekulacije, da bi za »namišljenim
škandalom P2« prikrili druge zelo
hude resnice. Resnico o framazonški
loži P2 je treba torej še razkriti in
Licio Gelli pravi, da bo lahko po-
jasnil nekatere okoliščine, o katerih
še nihče ni govoril, takoj ko mu bo
dana možnost, da ga poslušajo. Teh
besed ni mogoče tolmačiti drugače
kot ponovnega poskusa obrambe pre-
ko groženj. Skratka, Gelli se svoji
vlogi ne odpoveduje.

G. R.

Ob prisotnosti odličnih gostov z obeh str

Slovesnost ob 40-letnic

v tržaškem Kulturnem domu

TRST — »Stara ljudstva so nekoč
verjela, da je nebo nad njihovimi
glavami pritrjeno s svetlimi žebli -
zvezdami. Te da držijo obok, da se
ne poveže nad svet. Slovenci smo
v svoje nebo že od nekdaj zabijali
knjige, tiskane besede in misli. Brez
teh svojih zvezd bi se ne razpoznali
več sredi noči, niti ne bi znali več

kam po visokem morju časa usmer-
jati naš čolnič. Verjamemo pač, da
na knjigah visi nebeški svod nad
nami.«

To je nekaj zaključnih misli, ki
jih je na včerajšnji slovesnosti ob
40-letnici založbe Založništva trža-
škega tiska izrekel urednik knjižnih
izdaj Marko Kravos (na sliki) v Kul-

turnem domu. Tu so se zbrali števil-
ni predstavniki oblasti s tostran in
onstran meje, pisatelji, sodelavci, av-
torji izdaj ZTT, med katerimi mora-
mo še posebej omeniti akademika
Josipa Vidmarja, predstavniki slo-
venskih založb, da bi počastili častit-
ljivo obletnico brez dvoma pomembne
založniške hiše, ki posreduje sloven-
sko ustvarjalnost tudi Italijanom in
Nemcem, kot je uvodoma dejal Miran
Košuta. Pa tudi ostali govorniki so
podčrtali izjemen pomen založbe, ta-
ko predsednik odbora za kulturo pri
SKGZ Klavdij Palčič, kot direktor
Založništva tržaškega tiska Silvij
Tavčar in ravnatelj NSK Milan Pa-
hor. Slednji je spregovoril o razkošni
in lepi razstavi nekaterih izdaj ZTT,
ki je do letos izdala kar 500 naslovov
v raznih zbirkah, predvsem pa o Bi-
bliografiji, bogati in lični knjigi, ki
informira uporabnika prav o vsej
dejavnosti ZTT.

Lahko rečemo, da praznovanje
obletnice (ki jo je z zvoki svoje ki-
tare uvedel Igor Starc), ni bila samo
formalna priložnost pregledovanja 40-
letnega dela in listanja po 500 knji-
gah ZTT, temveč priložnost za po-
mislek o usodi knjige, tega nepre-
cenljivega bogastva celotnega člove-
štva.

VEČ NA 9. STRANI

Po podpisu pogodbe za državne uslužbence

Še v dvomu povračilo grabeža

delovnim ljudem in upokojencem

SANDOR TENCE

RIM — Predstavniki vlade in sindikalne zveze CGIL,
CISL in UIL so prejšnjo noč podpisali protokol spora-
zuma za novo delovno pogodbo državnih uslužbencev,
ki avtomatično uvaja nov mehanizem za izplačevanje
draginjske doklade za vse odvisne delavce. Ta sklep, ki
bo stopil v veljavo z novim letom, pomeni korak na-
prej v zelo težkih pogajanjih med sindikati in deloda-
jalci, ki morajo sedaj rešiti še spore o vprašanju krče-
nja delovnega urnika in o veljavi delovnih pogodb po-
sameznih strok. Vzdušje med pogajalci je vsekakor manj
napeto kot pred dnevi, tudi zato, ker je sinoči po seji
ministrskega sveta zakladni minister Gorja napovedal,
da bo vlada v kratkem (morda še v tem letu) povrnila
odvisnim delavcem in upokojencem del davčnega gra-
beža. Gre kot znano za 1450 milijard lir, ki jih bo vlada
baje vrnila v mesečnih obrokih. (Finančni minister Vi-
sentini pa je povračilo spet postavil v dvom.)

Nova delovna pogodba, ki so jo podpisali prejšnjo
noč, zanima skoraj štiri milijone uslužbencev javnih
ustanov (šolstvo, krajevne ustanove, zdravstvo itd.) in
predvideva poleg preustroja draginjske doklade tudi re-
dukcijo delovnega urnika ter nekatere ukrepe, ki ima-
jo za cilj okrepitev produktivnosti teh sektorjev. V krat-

kem bodo tako vsi javni uslužbenci delali največ 36 ur
tedensko, kar se dejansko dogaja že danes, z izjemo
zdravstvenega sektorja. Draginjsko doklado bodo za vse
odvisne delavce izplačevali vsakih šest mesecev z no-
vim mehanizmom, ki bi moral ustrezati načrtom vlade
za postopno zaježitev inflacije.

Sindikati, ki so medtem potrdili današnje dveurno
splošno stavko, pa si bodo še dalje prizadevali za po-
stopno krčenje delovnega urnika odvisnih delavcev (45
ur letno) in za pričetek takojšnjih pogajanj za obnovi-
tev delovnih pogodb posameznih strok, ki so že zapadle.
Vlada in Confindustria nasprotujeta tej usmeritvi in pre-
dlagata, da bi vse zapadle delovne pogodbe takoj po-
daljšali za eno leto ter jih nato prilagodili takratni stop-
nji inflacije.

V Rimu so medtem včeraj spet krožili glasovi, da
namerava še pred koncem leta vlada kar z ukrepom
odobriti poviške nekaterih storitev, ki so že vključeni v
finančni zakon, niso pa še pravomočni, ker parlament
ni še dokončno izglasoval zakona. Minister Gorja ni no-
vinarjem ne potrdil in ne demantiral teh govoric, dal
pa je razumeti, da se bo medministrski odbor za cene
gotovo sestal prihodnji teden in nas obdaril z že tra-
dicionalnim »novoletnim paketom« poviškov. Skoraj go-
tovo bodo poskočile cene avtobusnih vozovnic (v Tr-
stu od 400 na 500 lir) in telefonske tarife,

Končana preiskava »Lauro«

sodniki želijo verzijo PLO

GENOVA — Do ugrabitve italijanske potniške ladje »Achille Lauro« ni
prišlo, ker so se palestinski teroristi z bali samomorilske akcije v izraelskem
pristanišču Ašdodu, prav tako ne, ker bi jih odkril neki »radovednik na-
takar temveč je bila ugrabitve prvi in edini cilj. Z njo pa naj bi izsilili
izpustitev 50 Palestincev iz izraelskih zaporov. To je mnenje genovskega
preiskovalnega sodnika Francesca Paola Castellana, ki je v teh dneh kon-
čal zasliševanje šestih obtožencev, štirih ugrabiteljev in dveh njihovih
domnevnih sodelavcev. Castellano je baje tudi prepričan v krivdo Abu
Abasa in ob tem se že širijo govorice, da bo skušalo italijansko sodstvo
navsezati stike tudi z voditeljem PLO Jaserom Arafatom.

PLO je namreč po ugrabitvi izvedla preiskavo o tej akciji, ki je toliko
škode prizadela palestinskemu boju. Po vsem sodeč je v vsej zadevi še
vedno precej nejasnosti,

Rahla pocenitev bencina

RIM — Bencin je od danes nekoliko cenejši. Medministrski odbor za
cene je namreč včeraj sklenil, da poceni bencin za 15 lir pri litru, tako da
stane sedaj liter super bencina 1385 lir, liter navadnega bencina pa 1.335 lir.
Do pocenitve je prišlo zaradi prilagajanja cen goriva v Italiji cenam v dru-
gih državah Evropske gospodarske skupnosti.

Medministrski odbor pa je odložil razpravo o podražitvi telefonskih na-
ročin, o čemer bodo verjetno sklepali na prihodnji seji, ki bo predvidoma
v petek.

Zamberletti sprejel

delegacijo iz SFRJ

RIM — Minister za civilno zaščito Giuseppe Zamber-
letti je včeraj sprejel delegacijo iz Jugoslavije, ki jo
je vodil republiški sekretar Slovenije za obrambo Martin
Košir. Na sestanku so razpravljali o številnih vprašanjih
v zvezi s preprečevanjem in predvidevanji naravnih
nesreč in nesreč, ki so povezane s človekovo dejav-
nostjo ter o ukrepih v korist prebivalstvu, ki ga je ta-
ka nesreča prizadela. Skupno so ugotovili potrebo po
večjem stiku med obema državama, z namenom, da na
osnovi izkušenj, ki jih imata Italija in Jugoslavija na
tem specifičnem sektorju izpopolnijo službo civilne za-
ščite in okrepijo medsebojno sodelovanje v primeru hu-
dih nesreč. Košir se je ob tej priložnosti ponovno za-
hvalil italijanskim oblastem za pomoč v protipožarni
službi na dalmatinski obali v letošnjem poletju. Ob kon-
cu srečanja so jugoslovanski gostje obiskali operativ-
ne strukture ministrstva za civilno zaščito s posebno po-
zornostjo na nekatere tehnološke inovacije na področju
telekomunikacij in na področju zbiranja podatkov. So-
delovanje med Italijo in Jugoslavijo na področju civilne
zaščite se že zelo dolgo uspešno odvija, sadove pa je
obrodilo še zlasti pri pomoči žrtvam potresa v Furlaniji

Kompromisni pristop ZRN

k ameriški »vojni zvezd«

BONN — Na svoji zadnji seji pred božičnim in no-
voletnim premorom je zahodnonemška vlada včeraj skle-
nila začeti pogajanja z ZDA, na katerih bi določili »teh-
nične pogoje« za sodelovanje zahodnonemških podjetij
pri raziskavah o vesoljskih obrambnih sistemih ameriške-
ga načrta SDI. Ob koncu seje so tudi poudarili, da mo-
rebitnega sodelovanja nemških podjetij ne bodo pogo-
jevali politični razlogi, odločitev bo torej le ekonomska
in tehnološka, sprejela pa jo bodo podjetja brez vmeša-
vanja zvezne vlade. Še več, vlada v Bonnu je navedla,
da ZRN ne bo kot država sodelovala v raziskavah o
SDI.

V Bonnu so torej našli neke vrste kompromis o tem
kočljivem vprašanju. Straussova CSU bi hotela aktivno
sodelovanje, Genscherjevi liberalci pa temu nasprotuje-
jo, ker se bojijo političnih posledic. Kohlova CDU pa se
je z bala razkola v vladnih vrstah in je s kompromisom
v bistvu zadovoljila vse. V zadnjem času so se o SDI
kritično izrekli tudi nemški generali, ki navajajo, da bi
si velesili s takim sistemom zagotovili varnost, zavezni-
ci pa bi bili prepuščeni na milost in nemilost morebit-
nemu spopadu.

S predstavitvijo proračuna

Župan Franco Richetti

napovedal svoj odstop

NA 4. STRANI

Podpredsednik SRS Šušmelj na obisku

pri predsedniku deželnega sveta F-JK

NA 3. STRANI

Plodnejši odnosi med KPI

in večino v deželnem svetu

NA 5. STRANI

Na skupni tiskovni konferenci Shultza in Dizdarevića Različno gledanje Jugoslavije in ZDA na mednarodni terorizem

BEOGRAD — Ameriški državni sekretar George Shultz je včeraj po 24-urnem obisku v Beogradu s posebnim letalom boeing 707 odpotoval v Washington.

V kratki izjavi pred odhodom je dejal, da so bili njegovi pogovori z jugoslovanskimi voditelji zelo spodbudni, kar velja za vsa vprašanja, o katerih sta izmenjala stališča obe strani. »Pokazali smo obojestransko razumevanje,« je dejal Shultz.

Obojestransko razumevanje je bilo nekoliko moteno le pri problemu mednarodnega terorizma. Kot poročajo tiskovne agencije, je glede tega na tiskovni konferenci, ki sta jo pripravila Shultz in Dizdarević, prišlo do manjšega besednega spopada. Shultz je Dizdarevićev odgovor, češ da je treba razlikovati med terorizmom in palestinsko borbo za svobodo, vidno razburil. Dizdarević je namreč poudaril, da je mogoče terorizem izkoreniniti le z odpravo vzrokov zanj in da jugoslovanska vlada ostro ločuje boj proti kolonializmu, agresiji in rasizmu od terorizma.

Shultz je na to odgovoril, da ugrabitve italijanske ladje Achille Lauro, uboja ameriškega potnika in maltretiranja ostalih potnikov nikakor ni mogoče opravice-

vati ter je vztrajal, da bi morala mednarodna skupnost odločno obravnavati takšne probleme in da ne bi smelo prihajati do primerov skrivanja teroristov. Agencije tudi poročajo, da je Shultz v Beogradu izrazil razočaranje, ker jugoslovanske oblasti niso aretirale Abu Abasa, kot tudi Dizdarevićev odgovor, da je PLO osvobodilna organizacija ter legitimni predstavnik palestinskega naroda in da ne more odgovarjati za teroristične akcije posameznikov.

Jugoslavija je bila zadnja postaja desetdnevne evropske turnee voditelja ameriškega zunanega ministristva, v okviru katere je obiskal še London, Bruselj, Bonn, Budimpešto in Bukarešto.

Shultz se je predvčeršnjim v Beogradu več kot dve uri pogovarjal s sekretarjem za zunanje zadeve Raifom Dizdarevićem, sprejela pa sta ga predsednik predsedstva Jugoslavija Radovan Vlačković in predsednica ZIS Milka Planinc.

Na beograjskem letališču so se od Georgea Shultza poslovili zvezni sekretar Raif Dizdarević, več njegovih pomočnikov in drugih funkcionarjev sekretariata za zunanje zadeve ter ameriški veleposlanik v Beogradu. (dd)

Grozota v Južni Afriki

Izgredi in grozodejstva, ki imajo izvor v splošnem protestu večinskega črnškega prebivalstva Južne Afrike proti »apartheidu« in nasilju rasističnega režima, se žal vrstijo dan na dan. Tako je včeraj skupina kakih 400 demonstrantov napadla in živega sežgala 20-letnega črnca, ki je kljub žalovanju za žrtvami priredil veselico, poleg tega pa je bil znan kot voditelj tolpe izsiljevalcev (Telefoto AP)

V SFRJ zajeli in izpustili ribiške ladje

DUBROVNIK — V dubrovniško luko Gruž so pripeljali štiri italijanske ribiške ladje, ki so jih 17. decembra zalotili v jugoslovanskih teritorialnih vodah nedaleč od otoka Mljet. Ko so ribiči opazili, da so dobili »družbo«, so se podali v divji beg proti italijanski obali, vendar jih je patrolni čoln ujel v mednarodnih vodah ter pospremil do dubrovniškega pristanišča. Gre za ladje »Mario Del Angelo«, »Marta Lucia«, »Emilio Salgarie« in »Nuovo Serchio« — vse so iz ribiškega mesta Molfetta. Kasneje so posadkam sodili in jih oprostili, ker ni bilo dokazov, da so res ribarile v jugoslovanskih vodah. (dd)

V odgovoru zastopnika vlade SFRJ na delegatsko vprašanje Ocena dogodkov po tekmi v Splitu

BEOGRAD — Pobudniki nacionalističnih izgrediv po nogometni tekmi Hajduk - Crvena zvezda 20. oktobra v Splitu, so bili v glavnem skupinice kleronacionalistično nastrojenih oseb, ki podpihujejo klubaško evforijo za svoje destruktivne cilje. Povzročitelji izgrediv so mlajše osebe, ta pojav pa je potrebno preučiti v okviru povečanega delovanja raznih sovražnih struktur. To je na včerajšnji seji zveznega zbora skupščine Jugoslavije dejal namestnik zveznega sekretarja za notranje zadeve Mirko Bunevski v odgovoru na vprašanje delegata Dragana Rožiča, ki ga je zanimala ocena ZIS v zvezi z znanimi napadi na pripadnike vojaške šole v Splitu.

Glede napada na gojence mornariške vojaške šole je Bunevski poudaril, da so le-te na sedmih različnih krajih v mestu napadle tri skupine od 15 do 20 mladeničev, starih od 18 do 25 let. Dva najst gojencev je bilo izpostavljenih različnim

neprijetnostim, saj so jih napadalci nasilno legitimirali, topli, dva pa tudi vrgli v morje: štirje gojenci so bili laže poškodovani, dvema so nudili zdravniško pomoč, enega pa zadržali na zdravljenju. Trije izgrezniki so nekemu gojencu odvzeli ročno uro, 500 dinarjev in osebno izkaznico.

Bunevski je dejal, da takšen incident žal ni osamljen v Splitu. Kot je povedal, so delovali sovražno. Povzročitelji so bili pretežno mladeniči, v glavnem učenci. Med njimi je znatno število vzgojno zanemarjenih in klerikalistično nastrojenih. Nekateri so evidentirani zaradi nasilniškega obnašanja in premoženjskih deliktov.

Ko je poudaril, da so bili letos nacionalistični izgredi še na treh športnih srečanjih v Splitu, je Bunevski opozoril, da so zabeležili tudi več primerov vznemirjanja pripadnikov JLA, izzivanja in žaljenja na nacionalistični osnovi. Očitno gre za zamišljen nacionalistično šovinistični napad na pripadnike armade, je dejal Bunevski.

Pomočnik zveznega sekretarja za notranje zadeve je zatem dejal, da so pristojni organi v Splitu delovali učinkovito, da so proti 22 izgreznikom dali kazenske prijave zaradi nacionalističnih izzivanj, verske mržnje in nasilniškega obnašanja. Enajst izgreznikov so prijavili sodniku za prekrške, ki je devetim takoj izrekel zaporne kazni.

Mirko Bunevski je poudaril, da gre za pojav, ki ga ne bi smeli opazovati samo s stališča pristojnosti organov za notranje zadeve. Menimo, je opozoril pomočnik zveznega sekretarja za notranje zadeve, da se mora s temi pojavi ukvarjati več subjektov, od družbenopolitičnih organizacij prek šolskih in izobraževalnih ustanov do organov, pristojnih za socialno skrbstvo. Samo tako bomo učinkoviti pri preprečevanju nacionalističnega huliganstva in odpravljanju vzrokov, ki ga spodbujajo, je poudaril Bunevski. (dd)

vesel BOŽIČ

PANDORO COOP 900 g	5490 6100 kg
PANETTONE COOP 950 g	5490 5779 kg
PANETTONE MOTTA TARTUFONE 940 g	9250 9841 kg
PANDORO BAULI krema charlotte 900 g	9500 10556 kg
ČOKOLADNI BOMB. PERNIGOTTI Country 247 g	7500 30365 kg
PENEČE SE VINO CINZANO 75 cl	4250
PROSECCO CARPENE' MALVOLT 75 cl	4300
PENEČE SE VINO MAXIMILIAN I. 75 cl	5150
PENEČE SE VINO LA VALLE 75 cl	820

CHIANTI DOC COLLI D'ORO 150 cl	2850
VINO CORVO BIANCO SALAPARUTA 75 cl	2690
WHISKY 75 cl JOHNNY WALKER	7500
BRANDY BRANCA stravecchio 70 cl	6750 9643 l
KAVA LAVAZZA zlata vrečka 250 g	3450
KAVA PRESTIGIO vrečka 500 g	5780
PREDJED COOP 530 g	3700 6982 kg
MAJONEZA CALVE' 250 g	1390
OLIVNO OLJE EXTRA VERGINE CARAPELLI steklenica 1 l	4580
MLADA PEGATKA kg	3980
PURANJA PRSA kg	3960
SVINJSKO PLEČE kg	7950

OREHI SORRENTO kg	4100
SVEŽI ANANAS kg	1590
POMARANČE TAROCCO kg	1260
KIWI kg	5980
ZAMPONE KUHAN ACM kg	8950
SUROV PRŠUT PARMA kg	21000
sušen SPECK v kosih kg	15500
PARMEZAN REGGIANO kg	14900
ŠVICARSKI EMMENTAL kg	8400
SMETANA COOP za kuhanje 200 ml	750 3750 l
MASLO COOP konf. 250 g	1350
MARGARINA STAR FOGLIA D'ORO 250 g	870
SVEŽA JAJCA 55/60 konf. 6 ali 10 jajce	135

cene veljajo od 13. 12. do 31. 12.
do izčrpanja zaloge

DELAVSKE ZADRUGE

SUPERCOOP

COOP

Podpredsednik SRS Šušmelj obiskal predsednika deželnega sveta F-JK

TRST — Podpredsednik skupščine SR Slovenije Jože Šušmelj se je pred dnevi sestal s predsednikom deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine Paolom Solimbergom in podpredsednikom Claudiom Tonelom. Tako Šušmelj, ki sta ga spremljala pred-

sednik komisije za mednarodna vprašanja Rudi Čačinovič in generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič, kot tudi Solimbergo sta naglasila dobre, predvsem pa odprte in stvarne odnose, ki sta jih vspostavili sosednji deželi. Sodelovanje, in

to sta oba poudarila, pa je treba še poglobiti tako na kulturnem kot na ekološkem področju. Dokončati je treba cestne in železniške povezave ter okrepiti sodelovanje v turističnem sektorju, tudi za boljše povezanost italijanske in slovenske severno-jadranske obale.

Med izčrpnim pogovorom sta sodelovnika načela tudi vprašanje razvoja gospodarskega sodelovanja na obmejnem območju, ki ga pravkar obravnava italijanski parlament, kot tudi sodelovanje na področju tehnološke in znanstvene raziskave. Šušmelj in Solimbergo sta se še zastavila ob vprašanju italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji in ob globalnem zaščitnem zakonu za Slovene v Italiji. Vsa ta vprašanja bodo seveda še poglobili na naslednjem uradnem srečanju obeh zakonodajnih skupščin.

Predsednik deželnega sveta Solimbergo je ob tej priložnosti ponovil vabilo predsedniku skupščine SR Slovenije Vinku Hafnerju na uradni povračilni obisk v deželo Furlanijo - Julijsko krajino.

Srečanje predsednika deželnega sveta F-JK Solimberga (prvi z leve) in podpredsednika SR Slovenije Šušmelja (zadnji na desni)

Zanimiva predavanja v palači Attems v Gorici Iz starejše preteklosti Furlanije in Gorice

V Palači Attems v Gorici se je zaključil zgodovinsko - arheološki seminar na temo »Od prazgodovine do srednjega veka v Furlaniji in na Goriškem«. Ciklus predavanj se je začel 20. novembra, zaključil pa se je večeraj z zadnjim predavanjem, ki je obravnavalo srednji vek, predaval pa je S. Tavano, docent na Filozofski fakulteti v Trstu. Pobudniki seminarja so bili Združene za Akvilejo, Goriška provinca in njeni muzeji. Važno pa je predvsem to, da seminar ni bil namenjen samo ozkemu krogu strokovnjakov, ampak širšemu občinstvu, predvsem šolnikom. Tudi predavanja so odgovarjala namenu, saj so bila vsa bogata s fotografiskim gradivom, dostopna in jasna, ne da bi pri tem izgubila na svoji znanstveni vrednosti. Številna udeležba na vseh srečanjih pa je nagradila organizatorje in pokazala, da je majhna prisotnost občinstva odvisna tudi od oblike predavanj: večkrat so taki seminarji v več zaporednih dneh, kar je za vse, posebno pa za nestrokovnjake, naporno, predavanja sama pa so detaljna in avtomatično izključujejo vse, ki niso doma na obravnavanem področju. Vse premalo je torej takih seminarjev, ki bi ljudem na dostopen način prikazali specifične teme.

V našem primeru je že iz naslova razvidno, da so si organizatorji zamislili seminar kot teritorialno poglobljanje poznavanja arheološke slike goriškega ozemlja in Furlanije. Tema seminarja izraža nujnost spoznavanja lastne zgodovine in ozemlja, na katerem živimo. Gre torej za konkretno povezovanje sedanosti s preteklostjo, za osveščanje prebivalcev in za približevanje arheološko - zgodovinske realnosti mlajšim, predvsem dijakom, ki imajo večkrat odklonilen odnos do zgodovine, ker ponavadi v šoli ni povezana z domačim okoljem. Take zamisli so nedvomno korak naprej na tej poti. Pohvalno je tudi, da so bili že na drugem predavanju na razpolago začasni prepisi prejšnjih predavanj. To je koristno predvsem za šolnike, ker bodo lahko ta material uporabljali kot didaktično gradivo med lekcijami. To bi se moralo uveljaviti tudi na drugih seminarjih, saj je zapisovanje med predavanji večkrat težavno, še posebno, ko je snov manj poznana, publikacije tekstov pa se žal večkrat zavlečejo.

Začetni predavanja sta imela S. Vitri in D. Svoljšak. Dejstvo, da je na prvem srečanju nastopil tudi slovenski predavatelj, kaže na konkretno in plodno sodelovanje med italijanskimi in slovenskimi strokovnjaki na arheološkem področju in na željo po vedno tesnejših stikih.

Najprej je S. Vitri podala sliko Furlanije v bronasti in železni dobi, to je od l. 1800 do romanizacije. Bronasta doba je v severni Italiji obdobje velikega socialnega, ekonomskega in tehničnega / predka. Razvoj poljedelstva in živinoreje spremlja nastanek utrjenih naselij na vzpetinah in v ravnini. Vredno omembe je gradi-

šče Castionis di Strada, kjer S. Vitri že več let vodi sistematična izkopavanja kot uslužbenka Nadzorništa za arheološko dediščino. V železni dobi (od IX. do III. st. pred n.š.) pa so naselja večja in ob pomembnih prometnih poteh kot npr. Pozzuolo, kjer so odkrili tudi grobišče z žganimi pokopi.

Širok seznam bronastodobnih in železnodobnih najdišč je dopolnjevalo slikovno gradivo s prikazom značilnih predmetov in naselij.

D. Svoljšak je v svojem prikazu Goriške v prazgodovinski dobi poudaril predvsem pomen najdišča na Mostu na Soči. Gre za proturbano prazgodovinsko naselje na desnem bregu reke Idrijce, ob važni prometni poti in v ugodni strateški legi, saj ga na vzhodu zapirata še rekji Bača in Soča. Prvi se je zavedal pomena tega najdišča T. Rutar v XIX. stoletju, izkopavanja pa so se začela leta 1980. Tu so kopali pomembni arheologi kot npr. C. Marchesetti, Josef Szombathy, B. Forlati, Tamaro in drugi. Od leta 1972 do leta 1982 je tu organiziral sistematična izkopavanja Novogoriški muzej. Odkrili so trideset halštatskodobnih hiš, dve latenskodobni in približno desetino rimskih stavb. Odkritje hiše iz dobe kulture žarnih grobišč kaže, da je bil Most na Soči obljuden že okoli leta 110 pred n.š. Leta 1976 so arheologi odkrili novo grobišče na vzhodnem koncu naselbine. Na tem grobišču se prepletata dva osnovna načina pokopa: žgani in skeletni pokop. Žgani pokop je prisoten v dveh oblikah: v okrogli grobni jami in pravokotni grobni jami. Zanimivo je, da so vsi trije načini pokopa sočasni (I. stol. pr. n.š. do I. stol. n.š.). Pokop v okrogli grobni jami je tesno povezan s tradicijo, saj je popolnoma enak halštatskodobnim grobovom v Posočju. Vprašljivo je, ali so tu pokopani staroselci. V halštatski dobi pa ne poznamo oglatih grobnih jam, ki so prisotne v novi nekropoli. Lahko bi to pomenilo prihod novih naseljencev. J. Sašel je predlagal kot možne novodšlece pleme Ambiensontes, ki naj bi prišlo v dolino reke Soče v I. stol. pr. n.š. Prav tako težka je opredelitev skeletnih grobov. To raznolikost v načinu pokopa lahko povežemo z etničnimi razlikami ali pa s socialnimi razlikami na vasi.

Naslednje poglavje v zgodovini Furlanije in Goriške je rimsko obdobje. Prvi je o tem predaval M. Boura, ki je podal jasno sintezo zgodovinskih dogajanj v tej dobi in poudaril predvsem pomen Ogleja, od ustanovitve kolonije leta 181. pr. n.š. do padca cesarstva. F. Scotti pa je 5. decembra dopolnila zgodovinsko sliko s prikazom arheoloških najdišč in seveda pomembnejših najdb na tem ozemlju.

Naslednje predavanje je obravnavalo prisotnost in pomen krščanstva v deželi, včerajšnje pa je prikazalo srednji vek.

LIDIJA RUPEL

V Ljubljani do 30. decembra Novoletni sejem

LJUBLJANA — Novo leto prihaja. Počasi se v nas vtihotaplja pričakovanje in tiho veselje — novo leto kot obet nečesa boljšega, neznanega, novega. Koliko neznatnih stvari vpliva na naše razpoloženje, vemo vsi. Zato je prav, da se na praznovanje čim bolj pripravimo: okrašene ulice, sprevidi dedka Mrza, novoletni pogled iz izložb... vse to nas drži v prijetni napetosti.

Slaba dva tedna nas še ločita od velikega praznovanja in Ljubljana se počasi spreminja v pravljico mesto. Nad ulicami že visijo prve barvne lučke, ki bodo nad središčem kmalu stakale umetno nebo. Tudi tradicionalni novoletni prodajni sejem se je že začel in bo trajal vse do 30. decembra (med 9. in 20. uro). Cankarjeva, Čopova, Nazorjeva ulica in Prešernov trg ob Tromostovju so ponovno zaživele v prazničnem vzdušju. Stojnice so polne domiselnih izdelkov domače obrti, ki kar sami

ponujajo zamisli za novoletna darila. Tudi stojnic z gostinsko ponudbo ne manjka — če kdo še ni poskusil domače medice ali turškega medu, se mu tu ponuja dobra priložnost.

Sejem ni le priložnost za dober nakup ali izbiro daril »tik pred zdajci«. Dovolj je že sprehoditi se po okrašenih ulicah in vdihovati pričakovanje, ki kar visi v zraku, da ti srce hitreje požene kri po žilah.

26. decembra se bo v mesto pripeljal tudi dedek Mrza. S svojim spremstvom bo do 30. decembra vsak dan razveseljeval otroke. V središču mesta, da ga ne bi nestrpni otroci zamudili, se je prej najavil: iz Cankarjeve ulice se bo ob 17. uri odpravil na pot po ulicah. S kraguljčki bo prižigal iskre v otroških očeh...

December se počasi izteka. Tisoče drobnih stvari ustvarja posebno vzdušje — tiho prihaja novi čas...

METKA ČELIGOJ

IZŠEL JE

Rimski mlini aktualna proza
Petrica Kerempuh zgodbe
Življenje brez bolečin priročnik
Stenski koledar 10 umetnikov

samo 25.000 lir

POHITITE Z NAROČILI!

Naročila s predplačilom:

- Preko pošte z nakazilom 25.000 lir na tekoči račun št. 13512348 za Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34127 Trst, z navedbo: za Jadranski koledar in s točnim naslovom naročnika
- Osebo:
 - v Trstu — na sedežu ZTT, Ul. Montecchi 6
 - v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20
 - v Gorici — na uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24 maja 1
 - v Čedadu — na uredništvu Novega Matajurja, Ul. De Rubeis 20
- Preko raznašalcev Primorskega dnevnika
- Po telefonu od 8. do 14. ure 040/794672 (ekspedit)

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

20.

Tuma je o možnosti nakupa parcele obvestil tako Gregorčiča kot Gabrščka in dal tudi predlog, da se ustanovi konzorcij, ki naj kupi zemljišče, kajti društvo Sloga ni zmoglo tolikšne vsote. Tuma je v akcijo vpletel tudi prvi slovenski kreditni zavod v Gorici, Goriško ljudsko posojilnico, ki ji je bil predsednik. Ustanovljen je bil konzorcij. Goriška ljudska posojilnica je imela štiri šestnajstinke deležev, Tuma dve, po eno pa so imeli Ivan Berbuč, Ivan Dekleva, Andrej Gabršček, Blaž Grča, dr. Anton Gregorčič, Anton Klančič, Franc Košuta, dr. Andrej Lisjak, dr. Aleksij Rojic in Franc Vodopivec. Tuma in Dekleva sta z denarjem odpotovala v Poreč, kjer sta s Kollerjem sklenila in podpisala kupoprodajno pogodbo.

Za razliko od drugih slovenskih dežel, kjer je za zasebne slovenske šole skrbela Družba sv. Cirila in Metoda, ki je tedaj upravljala vrsto šol in vrtcev v

narodnostno mešanih krajih na Slovenskem, so takratni politični veljaki na Goriškem hoteli ohraniti avtonomijo tudi na političnem kot na gospodarskem, združno-kreditnem in tudi šolskem področju. Zato ni nadaljnje skrbi za slovenske zasebne šole prevzela Družba sv. Cirila in Metoda, marveč so ustanovili samostojno društvo Šolski dom, ker enotno Politično društvo Sloga ne bi bilo več moglo v lastni režiji vzdrževati večjega števila šol. Društvo Šolski dom je bilo ustanovljeno 23. septembra 1897. Najprej je od konzorcija odkupilo parcelo na vogalu Ulice Vetturini in Križne ulice ter poiskalo načrtovalce. Prvot-

Šolski dom v Križni ulici takoj po otvoritvi konec prejšnjega stoletja

no so nalogo za načrtovanje šole poverili znanemu goriškemu arhitektu Maksu Fabianiju, ki se je tedaj že uveljavil na Dunaju in v Ljubljani. Fabiani je v svojem načrtu predvidel poleg šolskega poslopja v Križni ulici tudi podaljšek tega poslopja v Ulici Vetturini. Tam bi bila tudi večja dvorana, ki bi služila kot telovadnica in kot dvorana za razne slovenske prireditve. Denarja pa niso imeli takrat veliko na razpolago, čeprav so v sklad Šolskega doma hitro pričeli dotekati prispevki iz vse dežele. Zato je bil sprejet skrženi gradbeni načrt, ki ga je po Fabianiju zamislil dokončno izdelal gradbeni tehnik Giovanni Stecchina.

To je bil Šolski dom v Križni ulici. Stavbo je takoj po odobritvi županstva 21. avgusta 1897 pričelo graditi znano goriško podjetje Franca Mozetiča. Gradbeni stroški so znašali, ne da bi pri tem upoštevali denarja za nakup zemljišča, 36.096 goldinarjev in 67 krajcarjev. Do konca leta 1898, ko je bil dom odprt, je bilo plačanih 24.477 goldinarjev in 45 krajcarjev, ostalo je Društvo Šolski dom nameravalo plačati naslednje leto.

Društvo Šolski dom je 1. oktobra 1898 prevzelo Slogine zavode. Za vzdrževanje teh je bilo v prvih devetih mesecih tega leta porabljenih 5.424 goldinarjev in 67 krajcarjev. Največ denarja (4.027,37) je bilo porabljenega za plače osebju, sledila je vsota za najemnino prostorov (1.121,67). Račun za preostale tri mesece v novem posloppu Šolskega doma je znašal nadaljnjih 3.772 goldinarjev in 79 krajcarjev.

Na včerajšnjem srečanju s tržaškimi kronisti Richetti napovedal svoj odstop skupno s predstavitvijo proračuna

Govor je bil tudi o zaščiti slovenske manjšine

Vsakoletno prednovoletno srečanje z županom in predsednikom pokrajine, ki ga organizira združenje kronistov, je nudilo Richettiju in Marchiu priložnost, da se lahko izrečeta tako o letošnjem delovanju obeh krajevnih ustanov, kot tudi o perspektivah, ki se jima obetajo. Nahajamo se namreč pred važno zapadlostjo, ko bi na osnovi v lanskem maju podpisanega sporazuma med strankami, ki upravljajo občino in pokrajino, moralo priti do tako imenovanih »štafet«, se pravi do zamenjave Richettija s Cecovinijem in Marchia s predstavnikom KD (malo je namreč možnosti, da bi zaradi notranjih razmerij sil znotraj KD predsedstvo pokrajine prevzel sedanji podpredsednik Locchi).

Veliko je bilo zanimanja, kaj bosta v tem domnevnem političnem zatišju povedala Richetti in Marchio tržaškimi kronistom, njihovo pričakovanje pa ni bilo zaman. Župan Richetti je namreč napovedal svoj odstop in odstop občinskega odbora skupno s predstavitvijo proračuna, ki ga bo občina predložila v teku meseca februarja. To bo storil, da bi politične sile, ki so podpisale majski sporazum, pospešile njegovo preverjanje, kar naj bi predvsem koristilo jasnosti političnih odnosov med strankami. Richetti je izhajal iz ugotovitve, da se v prisotnosti bližnje zapadlosti, ki jo predvideva lanski sporazum in ob prisotnosti sporazuma na deželni ravni, ki predvideva vključitev LpT v deželni odbor, (oba sporazuma sta sicer težko združljiva, je dodal) marsikdo tudi znotraj večine skuša izmikati reševanju tega vprašanja, zaradi česar je treba nujno ukrepati.

Richetti je bil tudi mnenja, da je s tolikšnimi težavami oblikovana koalicija, ki upravlja občino in po-

krajino, le dosegla pozitivne uspehe in pri tem pristavil, da ni logično in niti produktivno, da bi PSI še naprej ostal »pomešan« med opozicijo, čeprav so jo tržaški socialisti v zadnjem času še zaostrili, kar ne olajšuje dialoga in niti sporazuma.

Tudi predsednik pokrajine Marchio je bil v bistvu enakega mnenja. Svojega odstopa ni napovedal tudi v predvidevanju na skupščino LpT, ki bo 12. januarja in na kateri se bodo morali listarji izreči o vprašanju »štafet«, saj je vsem znano, da je LpT glede tega vprašanja razklana. Tudi Marchio je pozval socialiste, naj stopijo v sedanjo koalicijo, obenem pa z odločnostjo zahteval spoštovanje sporazuma na deželni ravni in torej vstop predstavništva LpT v deželno vladno. Sicer pa je dodal, da je to preverjanje med političnimi tajništvi strank moč izpeljati že pred predložitvijo proračunov.

V nadaljevanju pogovora s kronisti je tekla beseda tudi o raznih konkretnih pobudah in rezultatih obeh krajevnih ustanov. Na vprašanje kako ocenjuje sedanje stanje glede zakona o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti je bil župan Richetti mnenja, da mora mesto vsakega sprejeti zaščitni zakon za slovensko manjšino, vendar pa mora ta zakon predvideti racionalizacijo tega, s čimer manjšina že razpolaga in ne sme uvajati novih norm in specifičnosti; zakon mora pač po njegovem spoštovati zgodovinsko stvarnost. S tem se je strinjal tudi Marchio, ki je še dodal, da se italijanski državi lahko marsikaj očita, obtožiti pa se je ne more — po njegovem mnenju — da ne spoštuje vloge manjšin. Marchio je ob koncu zaključil s trditvijo, da bi zaščitni zakon morali v bistvu oblikovati mesto in vse politične sile. (as)

Razstava »Beseda in knjiga« bo izjemen kulturni dogodek

PAROLA E LIBRO | BESEDA IN KNJIGA

V ponedeljek, 23. decembra ob 18. uri, bodo na Pomorski postaji slovensko odprli razstavo »Beseda in knjiga — Slovenska protestantska reforma XVI. stoletja«, ki bo na ogled vse do 28. decembra. Pripravila sta jo ljubljanska univerza in Narodna in univerzitetna knjižnica ob lanski 400-letnici prve izdaje Dalmatinove Biblije. Na pobudo tržaške univerze in naše Narodne in študijske knjižnice ter pod pokroviteljstvom pokrajine, pa bomo lahko razstavo videli tudi v Trstu.

Na ogled bo poleg ilustrativnih panojev tudi kakih trideset originalnih knjig iz 16. stoletja, razstavo pa bo spremljala tudi vrsta predavanj o slovenski reformaciji (v ponedeljek, 23. dec. ob 10. uri na Inštitutu za slovensko filologijo) in bogata dvojezična brošura - katalog. Na slovesnosti ob odprtju bo s pesmimi iz Trubarjeve dobe nastopil Tržaški oktet.

»In medtem približno tri ali štiri leta nato (leta 1550 sta se natisnili prvi dne slovenski knjižici), je prišel na Nemško častiti in preučeni gospod Peter Pavel Vergerij, škof v Gaffersu, ki sem ga poznal iz časa, ko sem bil služabnik in nastavljeni slovenski pridigar prečastitega in zelo pobožnega, vrliga gospoda Petra Bonoma blagega spomina, škofa in grofa tržaškega. Mesto Gaffers, ki ga sicer nekateri imenujejo Caput Histiae, nekateri Justinopolis, Slovenci pa Koper, je samo dve milj oddaljeno od Trsta. Imenovani tržaški škof me je vzgajal, učil in pošteno navajal k popolni pobožnosti; na svojem dvoru je meni in drugim razlagal poleg Vergila tudi Erazmove Parafraze in Calvinove Institucije v laškem, nemškem in slovenskem jeziku.

PRIMOŽ TRUBAR

(Prevod iz nemškega posvetila k »Ta prvem delu tiga noviga testamenta 1557«)

Srečanje na nabrežinskem županstvu z ekologisti

Občina namerava izdelati načrt o varstvu okolja

Z namenom, da bi izmenjali čim več mnenj o problematiki varstva okolja, je devinsko-nabrežinska občinska uprava sklicala v torek, na nabrežinskem županstvu, posvet z organizacijami in ustanovami, ki se ukvarjajo s to precej delikatno problematiko. Delikatno predvsem zaradi reakcij — tako pozitivnih kot tudi negativnih —, ki jih je vprašanje v preteklosti sprožilo v »zelenih« krogih. Nekaj namigov s tem v zvezi je bilo v torek sicer izraženih, vendar pa je srečanje potekalo v duhu obzirne in argumentirane izmenjave stališč in predlogov.

Izhodišča torkove razprave, je dejal novoizvoljeni občinski odbornik za varstvo okolja Tuta (ki je skupaj z županom Brezigarjem vodil razpravo), bodo vsekakor upoštevana; proučili jih bodo namreč pri izdelavi podrobne občinskega načrta za varstvo okolja, ki ga občinska uprava namerava izdelati v prihodnosti. Načrt v tej zvezi je sicer proti koncu mandatne dobe pripravila že prejšnja občinska uprava (gre za plan o zaščiti borovega gozdiča vzdolž državne ceste št. 14 med Devinom in Sesslanom gozda Črničje med Devinom in Ribiškim naseljem,

planote Grmade, in ureditev tako imenovanega Wild parka pri Ribiškem naselju) vendar pa bi po mnenju sedanjih upraviteljev bilo treba omenjeni osnutek nekoliko spremeniti oziroma popraviti. Obširno študijo o naravoslovnih značilnostih v občini in predlogih za ovrednotenje okolja je v preteklosti pripravila tudi zadruga »Natur studio«, kaže pa, da vseh predlogov uprava ne želi vzeti v poštev. Predstavniki občine so vsekakor dejali, da nekatere posege v korist varstva okolja — na primer ureditev peš poti »Rilke«, ki poteka med Sesslanom in Devinom — namerava občinska uprava uresničiti že v bližnji prihodnosti. Uresničitev ostalih posegov (v prvi vrsti zaščite pasu ob izvirkih Timave) pa je odvisna tudi od razpoložljivosti denarnih sredstev. Obstajajo pri tem tudi birokratske ovire, saj ne smemo pozabiti, da mora varianta občinskega urbanističnega načrta, ki uokvirja posege v korist naravnega okolja, odobriti še deželna urbanistična komisija.

Sicer pa je na torkovem srečanju bil govor tudi o raznih drugih aspektih omenjene problematike.

Odobrena resolucija o vrednotah odpornišтва

Dolinski svet soglasen ob temeljnih vprašanjih

Dolinski občinski svet je na svoji redni seji v torek, 17. t.m., soglasno odobril resolucijo o »vrednotah odpornišтва in demokratičnih ustanovah«. Z njo je potrdil, da si bo vztrajno prizadeval za uresničevanje temeljnih načel republiške ustave, porojene iz odpornišтва; obsodil vsakršno obliko pristranskega izkoriščanja vrednot odpornišтва; podčrtal svojo pravico in dolžnost, da opozarja nosilce oblasti na vseh ravneh na primere kršenja oz. neizvajanja načel in vrednot, ki so vodile odporiško gibanje; odločno je obsodil sile, ki na očiten ali prikrit način delujejo proti uveljavitvi omenjenih načel in vrednot.

S soglasno odobritvijo te resolucije je dolinski občinski svet zaključil mestoma polemično razpravo, ki jo je pričel 29. septembra. Tedaj sta stranki večine, t.j. komunistična in socialistična, predložili in izglasovali resolucijo na isto tematiko, ob kateri so se svetovalci SSK in KD vzdržali. Kot so na torkovi seji povedali župan Švab in načelniki vseh štirih svetovalskih skupin, pa je nenotnost stališč ob tako temeljnih zadevah, kot so sožitje, demokracija in mir, pustila pri vseh grenkobo in razočaranje. Prav zato so

točko o vrednotah odpornišтва in demokratičnih ustanovah postavili spet na dnevni red.

Po županovih uvodnih besedah je v razpravo prvi posegel načelnik svetovalske skupine SSK Mahnič. Izhajal je iz ugotovitve, da sta fašizem in nacizem odpravila demokratične svobode, ki so se poprej že uveljavile tudi v naših krajih in v bran katerim se je postavilo osvobodilno gibanje. Poudaril pa je, da so danes, 40 let po koncu drugega svetovnega spopada, še vedno neizpolnjena načela, ki so vodila osvobodilno gibanje in ki so zapisana tudi v italijanski ustavi, npr. načelo o ščitenju narodnostnih manjšin. Mahnič je tudi obsodil težnjo po »monopolizaciji demokratičnih svobod«, ki je značilna za nekatere politične sile, in ki je že sama po sebi v nasprotju z njimi.

Načelnik komunistične svetovalske skupine Ota je najprej izrazil zadovoljstvo, da je vprašanje uresničevanja vrednot odpornišтва deležno velike pozornosti celotnega dolinskega občinskega sveta. To pomeni, je dejal, da so te vrednote še vedno aktualne. Opozoril pa je, da tako na vsedržavni kot na krajevni ravni organizirano delujejo sile, ki nasprotu-

jejo uresničevanju načel, ki so zapisana tudi v republiški ustavi.

Kot predstavnik socialistične skupine sta v razpravo posegla njen načelnik Kofol in podžupan Pečenik. Prvi je opozoril na resnost problematike, ki je v razpravi, in potrdil veljavnost resolucije, ki jo je občinski svet v večini sprejel 29. septembra. Pečenik je izrazil željo, da bi posamezne svetovalske skupine kljub razlikam, ki jih ločujejo, vendarle našle skupen jezik, ko gre za temeljna vprašanja sožitja.

Podobne misli je izrazil načelnik svetovalske skupine KD Drožina. Predložil je osnutek resolucije, v katerem je poudaril dolžnost uresničevanja načel ustave in obsodil pristransko izkoriščanje vrednot odpornišтва. Prav njegov osnutek je postal osnova resolucije, ki jo je potem občinski svet soglasno odobril.

Na dnevnem redu torkove seje pa so bile tudi druge pomembne točke. Župan Švab je med drugim poročal o prizadevanjih uprave za uresničitev obrtniške cone in o njenem sodelovanju pri pripravah na 3. mednarodno konferenco brezdržskih krajevnih uprav. Ob koncu seje je občinski svet soglasno odobril triletni načrt pobud, ki naj bi bile deležne deželne podpore.

Želje in načrti kapelnika Livija Sulčiča pred nedeljskim božičnim koncertom v Križu

Že nekaj let je v navadi, da prireja nekatera naša godbena društva v tem času zaključne, oziroma božične koncerte.

Tak božični koncert bo priredila v nedeljo ob 18. uri tudi godba na pihala Vesna iz Križa. Koncert bo v Domu Albert Sirk, obsegal pa bo vrsto skladb, ki so jih godbeniki prav za to priložnost naštudirali.

Od junija letos vodi kriško godbo na pihala Livio Sulčič, sin dolgoletnega dirigenta Hermana Sulčiča, ki je godbo vodil od leta 1968 dalje, celih 16 let, eno sezono pa je godbo vodil prof. Gasser.

Ste se dobro pripravili na ta božični koncert?

»Mislim, da smo se. Vadimo dvakrat tedensko v prostorih KD Albert Sirk, sedaj smo imeli še nekaj vaj več. Polovico programa, s katerim se bomo tokrat predstavili, smo naštudirali na novo, kar nam je vzelo seveda precej časa.«

Livio, če se ne motimo, ste sedaj najmlajši dirigent naših godb na pihala?

»To bo držalo. Pri naši godbi sem sicer začel sodelovati, ko mi je bilo 13 let ter sem njen redni član že 18 let. Verjetno sem podedoval lju-

bezen do nastopanja v godbenem ansamblu po očetu, ki je sedaj že upokojenec, a še vedno igra pri godbi bombardin.«

Kaj pa igrate vi?

»Igram na trobento. Naj povem, da sodelujem tudi pri godbi na pihala iz Ricmanj, resda komaj nekaj mesecev, a to z veseljem, ker se lahko marsičesa naučim in ker mi je igranje, kljub temu, da imam družino, da delam v tržaškem pristanšču, v veselje in zabavo.«

Je to že stara tradicija, da pri vas organizirate božične koncerte?

»Ne, tega je sedaj pet let. Ker smo videli, da so uspeli, smo tak koncert organizirali tudi letos.«

Koliko godbenikov šteje sedaj vaša godba?

Sindikata slovenske šole naproša vse udeležence natečaja za prevajanje slovenskega jezika, ki ga je razpisalo notranje ministrstvo letos spomladi, da javijo svoj naslov in tel. številko ter študijski naslov na sedež Sindikata slovenske šole, Ul. Fabio Filzi 8 - I. nadstropje, telefon: 61193.

»Okrog dvajset. Kakih deset godbenikov smo v zadnjem času izgubili in trudimo se, da bi pridobili nove. Radi bi, da bi nam vaščani, vaše organizacije, predvsem pa mladi, pri tem pomagali. Vsi godbeniki so v glavnem mladi. Zato je želja vseh, da posodobimo naše programe, da uvedemo bolj moderno glasbo in tudi modernejši način igranja. Upam, da nam bo to uspelo, čeprav ni bilo do sedaj preveč zanimanja za pouk instrumentov, saj se je tečaj v aprilu vpisalo sedem tečajnikov, septembra tudi sedem, a so ostali le štirje. To je seveda odločno premalo.«

Kje vaša godba vse sodeluje?

»Na raznih prireditvah v vasi, na proslavah in na srečanjih godb na pihala. Radi bi šli tudi na kakšno tekmovanje godb, a najprej bi želeli povečati število naših članov, saj ima godba na pihala v Križu že staro tradicijo, kar potrjuje že dejstvo, da smo leta 1982 praznovali stoletnico njene ustanovitve.«

Kakšne so vaše želje?

»Da bi božični koncert uspel, da bi pridobili še kaj mladih članov in da bi nas vaščani pri našem delu čim bolj podprli.«

N. L.

Tržaški škof Bellomi v DSI

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je na svojem zadnjem ponedeljkovem večeru — bilo je tudi zadnje srečanje v iztekajočem se letu — gostilo tržaškega škofa Bellomija, ki je številnemu poslušalstvu namenil nekaj božičnih misli.

Škof Bellomi je znan po svoji komunikativnosti in le-te je bilo tokrat deležno tudi pozorno občinstvo. V uvodu se je navezal na simpozij evropskih škofov, ki je bil oktobra letos v Rimu in kjer so visoki cerkveni dostojanstveniki razpravljali o Cerkvii v današnjem svetu, o vprašanjih njene sekularizacije, o njenem odnosu do znanosti, o evangelizaciji, o težnjah k laičnosti, ki se kažejo med vernim občestvom. Škofje so ugotovili, da teh pojavov ne gre v celoti zavračati, saj je npr. sekularizacija po stoletjih medsebojnega vmešavanja končno privedla do potrebne razmejitev med cerkvenimi in državnimi pristojnostmi. Gre za spremembe, je nadaljeval škof, ki niso le sad zadnjega koncila, temveč tudi odraz prenavljajočih se družbenih razmer in ki skušajo po malem odpraviti nekatere oblike pretirano deklariranega, a le površno doživetega krščanstva. Opozoril je tudi na prenapljen pesimizem, kajti pešanje očitnih znakov vernosti še ne pomeni tudi dejanske verske brezbrzičnosti, kot je to npr. pokazala znana tržaška anketa. Toplo je priporočil premoščanje predsodkov, vedrino v odnosih z bližnjim, napoved pa zaželel vsem srečen božič.

J. B.

Z včerajšnje proračunske razprave v deželni svet KPI ponuja roko (in KD jo sprejema) za plodnejši odnos z deželno večino

V deželni svet se je sinoči zaključila maratonska razprava o proračunskih dokumentih, v katero je poseglo 27 svetovalcev, danes pa bodo na sporedu replike pristojnih odbornikov in predsednika deželnega odbora. Pred sklepnim glasovanjem se bo morala skupščina izreči o resolucijah, ki so jih o raznih vprašanjih predložile razne svetovalske skupine.

Že uvodoma gre zabeležiti, da je včerajšnja razprava označevala drugačno vzdušje predvsem med komunistično opozicijo in večino. To vprašanje je načel načelnik svetovalske skupine KPI Pascolat, ki je, opirajoč se na sestanek z najvišjimi predstavniki deželne uprave, ugotavljal, da je bilo storjenih več pozitivnih in pomembnih korakov naprej, kar vsekakor kaže novo voljo za reševanje težkih problemov, s katerimi se sooča deželna uprava. Od tega sestanka je KPI imela vtis, je dodal, da je v spoštovanju recipročnih stališč in jasnosti mogoče soočanje o tistih procesih, ki vodijo k reševanju odprtih problemov. Pristavil je še, da si bo KPI prizadevala za utrjevanje vseh tistih elementov, ki označujejo razne spremembe v teku in posvetila vso pozornost raznim problemom, katerih reševanja nalaga že samo težko stanje, ki ga preživlja dežela.

Tako novo zadržanje KPI je takoj za Pascolatovim posegom pozitivno označil republikanec Fragiaco, ki je zadovoljstvo je ta »izziv« KPI ob zaključku razprave sprejel tudi deželni tajnik KD Longo. Nekoliko drugačnega mnenja je bil socialist Zanfagnini, ki je ugotavljal, da vprašanja odnosov s KPI ni moč delegirati predsedstvu deželnega odbora. PSI se vsekakor ne izmika temu novemu odnosu z največjo stranko opozicije, je še

pristavil. Deželni tajnik KD Longo mu je pozneje odgovoril, da so bile o sestanku med KPI in predsedstvom deželnega odbora seznanjene vse stranke večine.

Sicer pa je bil tudi na včerajšnji seji v nekaterih posegih govor o slovenski narodnostni skupnosti v F-JK, oziroma o njeni zaščiti. O tem je govoril komunistični predstavnik Pascolat, ki je v svojem posegu potrdil stališča, ki jih stranka zagovarja do tega vprašanja. Pri tem je dodal, da bi se tudi deželna uprava morala izreči o tem vprašanju in bi zato ne smela biti »odsotna«. Potrdil je tudi popolno podporo KPI v odnosu do boja, ki ga za priznanje svojih pravic vodi slovenska narodnostna skupnost.

Svetovalec KD Vignini pa je v zvezi s tem vprašanjem ožigosal premajhno previdnost ministra Vizzinija, ki je po njegovem dopustil, da je bila širša javnost seznanjena z vsebino vladnega osnutka.

Tudi socialistični predstavnik Zanfagnini je govoril o zaščiti slovenske manjšine in ugotavljal, da si pač stališča strank deželne večine in vlade niso enaka. Izrazil je tudi zadovoljstvo o sprejetju amandmaja (v senatu), ki nakazuje 35 milijard lir za kulturne in šolske dejavnosti slovenske manjšine v F-JK in v odgovoru svetovalcu Vignini, ki je v svojem posegu postavil v dvom, ali sploh ima to nakazilo finančno kritje, dejal, da je amandma sprejel sam minister Gorla in da ga bosta tudi predsednik Craxi in zunanji minister Andreotti potrdila v dokončnem besedilu finančnega zakona, ki ga mora sedaj odobriti poslanska zbornica. To nakazilo, je še dodal, je objektivno gledano tudi v interesu deželne uprave. (as)

Podatki pokrajinskega urada za statistiko

Umirjen oktober v številkah

Tudi podatki pokrajinskega statističnega urada tržaške Trgovinske zbornice za pretekli oktober potrjujejo že običajna, hudo negativna demografska gibanja. 31. oktobra je bilo v tržaški pokrajini 272.812 stalno bivaajočih prebivalcev ali 2.319 manj, kot istega dne v lanskem letu. V tržaški občini pa je stanovalo 241.805 prebivalcev, ali za 2.250 manj, kot 31. oktobra lani. Razlika nam pove, da je šel levji delež padca na račun tržaške občine, saj je ostali del pokrajine izgubil le 69 prebivalcev, z ozirom na omenjenih 2.250, za kolikor se je v letu dni zmanjšalo število ljudi v tržaški občini.

Naravni prirastek je v oktobru zabeležil primanjkljaj za 159 oseb, saj se je rodilo 153 otrok, umrlo pa je 312 ljudi, medtem ko je bilo selitveno gibanje pozitivno: na novo se je prijavilo 462 prebivalcev, odselilo pa se jih je 357.

Vreme je bilo oktobra v pretežni meri jasno, s skromnimi padavinami in s temperaturami v mejah jesenskega poprečja. Kmetijske površine so tam, kjer je poskrbljeno za namakanje, omogočile dobro rast kultur, ostale pa so občutile posledice dolgotrajne suše.

31. oktobra je bilo v tržaški pokrajini zaposlenih 85.888 oseb, kar je 582 ali 0,7 odstotka manj, kot leto prej. Od tega jih 20,6 odstotka dela v trgovini, 34,2 odstotka v industri-

ji in 33,3 odstotka v javnem sektorju, medtem ko je ostalega 11,9 odstotka zaposlenih na področju obrti, zavarovalništva in bančništva, kmetijstva in pomorstva. V sezname iskalcev zaposlitve je bilo vpisanih 7.773 oseb, ali 0,4 odstotka več kot oktobra lani.

Pa še ozir na življenjske stroške. Kazalec cen življenjskih potrebščin se je za družine delavcev in uradnikov v tržaški občini v mesecu oktobru povzpela na 199,2 z ozirom na bazo 100 iz leta 1980. Glede na mesec prej je porasel za odstotek, z ozirom na leto prej pa za 7,7 odstotka.

Danes spet skupščina delavcev Aquile

Delavci žaveljske čistilnice Aquila se bodo danes dopoldne spet zbrali na skupščini, da bi ocenili dosedanje prizadevanje za rešitev lastnih delovnih mest. V prejšnjih dneh so položaj čistilnice, ki ji z začetkom prihodnjega leta grozi zaprtje, prečesale sindikalne organizacije CGIL, CISL, UIL.

Sindikalni predstavniki so izrekli globoko zaskrbljenost nad usodo žaveljskega obrata. Odkar se je razvedelo, da hoče družba Total s 1. januarjem 1986 »preurediti« čistilnico v obmorsko skladišče, so zaposleni izvedli 20 dni stavk in blokado proizvodov. V tem času je bilo tudi mnogo srečanj s predstavniki tako na krajevni kot na deželni in vladni ravni. Od zadnjega srečanja na ministrstvu za industrijo sta pretekla že dva tedna, odtlej pa ni bilo o Aquili nobenih bistvenih novosti.

Sindikalne organizacije v svojem poročilu pozitivno ocenjujejo zanimanje vladnega komisarja, predsednikov deželne sveta, deželnega odbora, pokrajine in tržaškega župana za usodo žaveljske čistilnice, obenem pa kritično opozarjajo na nezanimanje tržaških in deželnih združenj industrijev, ki niso doslej predložila nobenih hipotez za morebitno nadaljnjo industrijsko uporabo žaveljskega obrata.

† Nenadoma nas je zapustil naš ljubljeni sin, mož, oče, brat in stric

Boris Malič

Pogreb pokojnika bo jutri, v petek, 20. t.m., ob 11.15 iz mrtvašnice glavne kolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: mama Antonija, žena Meri, hčerka Helena z možem Giorgiom Martinisom, sestra Vanda z možem Karlom Mikoljem, vsi nečaki in drugo sorodstvo.

Maša zadušnica bo ob 19. uri istega dne v cerkvi na Greti.

Trst, 19. decembra 1985

† Zapustila nas je naša draga

Paula Perello

Pogreb bo danes, 19. t.m., ob 15. uri iz hiše zalosti v Gradišcu v cerkev v Slivje.

Žalujoči prijatelji in sorodniki

Gradišče, 19. decembra 1985

† Dne 10. t.m. nas je v 91. letu starosti za vedno zapustila naša draga sestra in teta

**Antonija Auer
vd. Demark**

Po pogrebu naznanjajo žalostno vest brat Milan, nečakinji Zorka in Vera z družinami.

Zagreb, Boršt, Koper, 19. 12. 1985

Ob težki izgubi Marije Kodrič izreka svojcem iskreno sožalje Glasbena matica.

Z včerajšnje predstavitev v dvorani Trgovinske zbornice

»Parovelovo knjigo o poitalijančevanju imen bi morala imeti vsaka šola v Trstu«

Od leve proti desni: Jože Pirjevec, Darko Bratina, Paolo Parovel in Riccardo Luccio

V dvorani Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò je bila sinoči predstavitev knjige Paola Parovela z naslovom »Izbrisana identiteta« in podnaslovom »Nasilno poitalijančevanje primikov, imen in krajevnih imen v Julijski krajini v času od leta 1919 do 1945«.

Pravzaprav ni šlo za predstavitev knjige, ki bo brez dvoma vzbudila veliko zanimanja, v klasičnem pomenu besede. Bolj je bilo to neke vrste okrogla miza, oziroma pričevanje kvalificiranih zgodovinarjev in strokovnjakov, ki so podali svoje mnenje ne le o knjigi, temveč o problemu, ki ga le-ta načena in obravnava, čb tem pa so v svojih posegih posredovali tudi lastna pričevanja, svoje občutke, ko so staršem spremenili pri-

imke in so se potem, že odrasli, borili med dvomi, ali naj te primke ohranijo, ali spremenijo.

Gre za knjigo, je dejal v svojem posegu avtor knjige Paolo Parovel, ki načena problem nasilnega potujčevanja primikov, imen in krajevnih imen in s katero je želel dati svoj prispevek k proslavam 40. obletnice osvoboditve. Okrog 500.000 imen je bilo v dobi fašizma nasilno poitalijančenih in še danes ne vladajo v našem mestu, je dejal avtor, takšne politične razmere, takšna volja po mirnem sožitju, da bi se čutili tisti, ki so pred tolikimi leti doživeli to težko krivico, dovolj varni in zaščiteni, da bi zahtevali, da se jim storjeno zlo popravi, ne da bi zaradi tega doživeli kakšnih novih sitnosti, ali

napadov s strani italijanskih nacionalističnih sil, ki so v tem času še posebno aktivne in nenaklonjene Slovincem in njihovim zahtevam, da bi uživali vse pravice, ki jim po ustavi in mednarodnih dogovorih pripadajo. Gre, je dejal Parovel, za knjigo - dokument, ki bi jo moral vsakdo izmed nas prečitati ter najti v njej morda tudi pravo identiteto. Kakšen pomen ima torej ta moja knjiga, se je avtor vprašal. Fašizem in za njim povojni nacionalizem nista hotela in nečeta sožitja, ker lahko živita in obstajata, če še dalje podpihujeta sovraštvo. Upam in želim, je še dejal Parovel, da bo knjiga pomagala marsikomu, da se nad problemom zamisli in da najde v sebi na vprašanje, ki se ob njem postavlja, tudi pravičen odgovor.

Izredno zanimivi, poučni, lahko bi rekli tudi dramatični, so bili posegi ostalih udeležencev okrogle mize: profesorjev Pirjevca, Bratine, Luccia, Merkuja, Toresinija in drugih, ki so iz različnih zornih kotov prikazali travmo ljudi, ko so jim nasilno spremenili primke in imena in ki občutijo, da živijo tudi danes, 40 let po koncu vojne, v mestu, ki je — kot je dejal pokojni psihiater Basaglia, težko okuženo z bolnim nacionalizmom. Knjigo bi morale dobiti vse šole, je bil predlog prof. Luccia, ker bi lahko preko nje mladi spoznavali svojo lastno identiteto in s tem tudi pravo identiteto mesta, v katerem živijo.

N. L.

Damoklejev meč izgonov zanihal nad tisoč tržaškimi družinami

Damoklejev meč izgonov iz stanovanj je že spet zanihal nad več kot tisoč tržaškimi družinami. Zaradi birokratskih zapletov in drugih zamud pri dodeljevanju ljudskih stanovanj jim namreč preti grožnja, da se bodo v kratkem znašle brez strehe nad glavo.

Na nastali nevzdržni položaj so takoj odgovorile sindikalne organizacije stanovanjskih upravičencev, SUNIA, CGIL, SICET in UIL Inquilini so izdale tiskovno sporočilo, v katerem protestirajo nad dosedanjim zadržanjem vlade in tudi krajevnih uravnoteževalcev do tega vprašanja. Po njihovem mnenju je vlada kriva, da se bo znašlo na desetisoče družin iz vse Italije na cesti zaradi izgonov, ki so predvideni ob izteku najemniške pogodbe. Na krajevni ravni pa naj bi izgonom botrovali predvsem birokratske zamude pri dodeljevanju stanovanj. Pristojne oblasti namreč še niso izdale razpisa natečaja za dodelitev občinskih stanovanj in stanovanj Zavoda za ljudske gradnje IA CP v Ul. Don Bosco. Zaradi teh zamud mnogo družin, ki jim preti iz-

gon, ne bo moglo izkoristiti odložitve izгона do 30. junija prihodnjega leta.

Sindikalne organizacije stanovanjskih upravičencev so prav v zvezi s temi žgočimi bivanjskimi vprašanji že večkrat zaprosile za sestanek s tržaškim županom, do tega srečanja pa še ni prišlo. Sindikalni predstavniki opozarjajo, da je v Trstu stanovanjski problem še bolj pereč kot drugje v Italiji, ker prizadene v veliki večini primerov starejše prebivalstvo. SUNIA, SICET in UIL - Inquilini ob tem še ugotavljajo, da je tržišče najemniških stanovanj v Trstu dokaj živahno, a je v bistvu »odprt« le najemnikom, ki nimajo stalnega bivališča v našem mestu, in tistim, ki si lahko privoščijo plačevanje stanarin »na črno« (le-te pa so seveda mnogo višje od tistih, ki jih predvideva zakon o pravičnih stanarinah). Ob vsem tem pa je še najhujše dejstvo, da je v Trstu število prostih stanovanj večje od števila družin, ki jim grozi izgon, prazna stanovanja pa so zaprta, zaključujejo sindikalne organizacije stanovanjskih upravičencev.

V torek v Slovenskem klubu

Časnikar RTV Ljubljana Igor Gruden predstavil novi sklop oddaj »Omizje«

Na oddajni mreži RTV Ljubljana je v teku sklop oddaj, naslovljenih »Omizje«, ki si jih lahko ogledate vsak drugi torek zvečer okrog 9. ure. Gre za ciklus okroglih miz, ki obravnavajo razne aktualne teme, probleme v kulturnem, političnem in gospodarskem smislu tako v slovenski, kot tudi v jugoslovanski in evropski stvarnosti.

V Slovenskem klubu je na torkovem srečanju novinar z RTV Ljubljana Igor Gruden seznanil prisotne z namenom te oddaje, ki so jo potem spremljali po televiziji. Organizatorji so od občinstva prejeli tudi več pisem, v katerih predlagajo gledalci nove teme, ali pa posredujejo svoja zapažanja in prepričanja o problemih, ki so jih v oddaji že obravnavali.

Igor Gruden je v uvodu predstavil vse, ki so v torek zvečer sodelovali v studiu RTV Ljubljana pri oddaji »Omizje«, ki je tokrat nosila podnaslov »Mednarodni odnosi v Jugoslaviji«. Namen večera je bil torej

obravnavati problem, ki je v sosednji republiki aktualen in tudi pereč, saj niso redki pojavi narodnostnih sovraštvev.

Večer za pevce KD Rdeča zvezda

Kulturno društvo Rdeča zvezda iz Saleža bo jutri ob 20.30 priredilo v športno - kulturnem centru v Zgoniku družabni večer, na katerem bodo podelili priznanja vsem pevcem, ki so sodelovali pri zboru od ustanovitve leta 1945 do danes, obenem pa bodo predstavili brošuro ob 40-letnici ustanovitve društva. Odbor Rdeče zvezde vabi k udeležbi tudi morebitne pevce, ki niso prejeli vabila, ker so arhivski sezname za prvo povojno obdobje dokaj nepopolni. (B.S.)

● Miljski občinski svet se bo sestel jutri, 20. t.m., ob 18.30. Na dnevnem redu ima več upravnih zadev.

Univerza v Trstu
Univerza v Ljubljani
Tržaška pokrajina
Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani
Narodna in študijska knjižnica v Trstu

VABIJO NA RAZSTAVO

Beseda in knjiga

Slovenska protestantska reforma v XVI. stoletju
TRST - Pomorska postaja
Otvoritev v ponedeljek, 23. dec., 1985, ob 18. uri

TK

tržaška knjigarna

Ul. sv. Frančiška 20

Vabimo vas na predstavitev knjige **DUŠANA JELINČIČA**
SREČANJE NIKJER

Potovanje po deželi brez miru

ki je izšla pri založbi Paolo Deganutti Editore.

Predstavitev bo jutri, 20. decembra, ob 18. uri v prostorih Tržaške knjigarne.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Nöel Coward

HUDOMUŠNA PRIKAZEN

Režija: **DUŠAN MLAKAR**

DANES, 19. dec., ob 20.30 —

ABONMA RED E - mladinski

v četrtek

JUTRI, 20. dec., ob 20.30 —

ABONMA RED A - premierski

v soboto, 21. dec., ob 20.30 —

ABONMA RED B - prva sobota

po premieri

v nedeljo, 22. dec., ob 16. uri —

ABONMA RED C - prva nedelja

po premieri

v soboto, 28. dec., ob 20.30 —

ABONMA RED F - druga sobota

ta po premieri

v nedeljo, 29. dec., ob 16. uri —

ABONMA RED G - popoldan na dan praznika

V FOYERJU PATERJA JE

ODPRTA RAZSTAVA O GLEDALIŠKI UMETNICI

AVGUSTI DANILOVI

RAZSTAVO JE PRIPRAVIL SLOVENSKI GLEDALIŠKI IN FILMSKI MUZEJ IZ LJUBLJANE.

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Aurand Harris »Pavliha in Mica«.
V soboto, 21. t. m., ob 11. uri v Izoli.

VERDI

Danes, 19. t. m., ob 20. uri: osma predstava opere »Rusalka« (red C/F).

ROSSETTI

Od danes, 19., do 23. t. m. bo Teatro Manzoni predstavil Sardoujevo delo »Divorzio!«. V glavni vlogi igra Alberto Lionello. Režija: Marco Ferrero. Predstava izven abonmaja. Abonenti imajo 30 in 20 odst. popusta. Predprodaja vstopnic v Pasazi Protti 2. Predstava traja 2 uri in 30 minut.

CANKARJEV DOM Velika dvorana

Jutri, 20. decembra, ob 20. uri: E. Rostand »Cyrano de Bergerac«.

V sredo, 25. t. m., ob 19.30: Kemal Gekić, klavirski recital.

Okrogla dvorana

Jutri, 20. decembra, ob 22. uri: Nočni program - M. Sherman »Mesija«.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Jutri, 20. decembra, ob 10. uri: M. Frayn »Hrup za odrom«; režija Boris Kobal. Predstava bo v Solkanu za LSC Nova Gorica.

koncerti

Šola Glasbene matice vabi na nastop gojencev, ki bo danes, 19. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani (Ulica R. Manna 29).

Ricmanjska godba na pihala priredi v soboto, 21. t. m., ob 20.30 v Babni hiši svoj ZAKLJUČNI LETNI KONCERT. ProstoVOLjni prispevki v korist sklada M. Čuk.

Godbeno društvo Nabrežina priredi v nedeljo, 22. t. m., ob 16.30 tradicionalni ZAKLJUČNI LETNI KONCERT v občinski telovadnici v Nabrežini. Sodeluje moški pevski zbor I. Gruden.

Društvo slovenskih upokojencev iskreno čestita

VLADU PREMURJU

ob prejetju priznanja SKGZ.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 19. decembra URBAN
Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.23 — Dolžina dneva 8.41 — Luna vzide ob 12.33 in zatone ob 24.00.
Jutri, PETEK, 20. decembra SVETOZAR

Vreme včeraj: temperatura zraka 7,3 stopinje, zračni tlak 1017,5 mb narašča, brezvetrije, vlaga 88-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 10,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sara Farina, Raoul Comoretto, Erik Millo, Aura Mancini, Tiziano de Nicola, Daniel Doglia, Daniel Zaccariello, Moreno Almericogna.

UMRLI SO: 87-letna Anna Valentich, 78-letna Ferina Moro, 57-letna Liliana Damato, 85-letna Anna Mally, 71-letni Michele Sponza, 77-letna Ester Salonicchio, 84-letna Irma Pernici, 95-letni Pietro Demarchi, 77-letni Luigi Romano, 77-letna Albina Novak, 81-letni Mario Codrini, 78-letna Nidia Longhi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9, Trg Valmaura 11, Sesljan, Bazovica, Zavlje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Sesljan, Bazovica, Zavlje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

darovi in prispevki

V spomin na drago mamo Marijo daruje hčerka 50.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju.

Ob priliki skupinske razstave DZL daruje Stano Žerjal 20.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob Ludvika Gabrijelčiča, Miloša Kovača in Mira Presla daruje družina Ferluga 50.000 lir za Društvo Slovencev miljske občine.

V spomin na Mirandino mamo daruje tovarniški svet IRET 25.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na Adolfa Furlana daruje Lucijan Malalan 20.000 lir za lovski pevski zbor Doberdob.

V spomin na Memma Mezzanija darujeta Fani Sardoc in družina 30.000 lir za FC Primorje.

V spomin na strica Mira Presla daruje družina Močnik 20.000 lir za osnovno šolo P. Trubar v Bazovici.

Namesto cvetja na grob Slavka Lakočiča daruje Pierina Sosič 30.000 lir za ŠD Polet.

Družina Ivančič daruje 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Pepco Petaros daruje Tončka (trgovina Brce - Boršt) 10.000 lir za spomenik padlim v NOB Boršt-Zabrezec.

Namesto cvetja na grob Marije Škabar daruje družina Škabar (Repen 72) 20.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom.

V isti namen darujeta družini Gri-lanc in Guštin 20.000 lir.

Ob 40-letnici osvoboditve darujejo bivši interniranci s Proseka, Kontovela in iz Gabrovca 81.000 lir za Skupnost družina Opčine, 50.000 lir za sklad M. Čuk in 50.000 lir za Slovenski dijaški dom S. Kosovel.

Namesto cvetja na grob Pepce Petaros daruje družina Mauri (Boršt 149) 10.000 lir za PD Slovenec.

Ob plačilu naročnine Primorskega dnevnika darujeta Marija in Valerijo Majer 9.500 lir za Primorski dnevnik.

Namesto cvetja na grob Marije Franko darujejo otroci otroškega vrtca pri Sv. Jakobu 30.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na kolegico Ivanko Catanio daruje Sonja Lazar 10.000 lir za osnovno šolo 1. maj 1945 v Zgoniku.

V spomin na teto Bernardo daruje Mauro z družino 10.000 lir za godbo V. Parma iz Trebč.

V spomin na učitelja Branka Lupinca daruje Stana Milič 10.000 lir za sklad M. Čuk.

menjalnica

18. 12. 1985

Ameriški dolar	1.700.—
Kanadski dolar	1.218.—
Švicarski frank	810.—
Danska krona	185.—
Norveška krona	221.—
Švedska krona	221.—
Holandski florint	603.—
Francoski frank	221.—
Belgijski frank	31.—
Funt šterling	2.431.—
Irski šterling	2.080.—
Nemška marka	680.—
Avstrijski šiling	96.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	8.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.116.—
Grška drahma	10.—
Debeli dinar	4,60
Drobni dinar	4,50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 16 - 61-446

čestitke

Ob rojstvu prvorojenke VLASTE najlepše čestitajo Vidi ravnatelj, profsorski zbor in neučno osebje poklicnega zavoda J. Stefan.

Danes praznuje rojstni dan **MIRKO RAŽEM** iz Bazovice. Mnogo zdravja in sreče mu želijo svojci.

Nasha kolegica Rosana je povila krepkega drugorojenčka

ALJOŠO

Srečni družini čestitajo kolegi Založništva tržaškega tiska.

Sodelavke in sodelavci odseka za zgodovino pri NŠK čestitajo Aleksu Kalcu in ženi ob rojstvu drugorojenca

ALJOŠE

Na tržaški univerzi je 17. t. m. z odliko in pohvalo doktoriral iz političnih ved

IGOR JELEN

Iskreno mu čestitajo Katja, Ksenija z možem, starši in prijatelji.

razna obvestila

V Društvo slovenskih izobražencev v Trstu (Donizettijeva ulica 3) bo v ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 Zvonko Vidau prikazal svoje diapozitive. Zbral jih je pod naslovom »Moj pogled na trekking in pot po Nepal«.

Celodnevna osnovna šola Šempolaj-Slivno priredi božičnico v šempolajski cerkvi jutri, 20. t. m., ob 14.30.

V športno-kulturnem centru v Zgoniku priredi lovski pevski zbor Doberdob, zbor V. Mirk - Prosek-Kontovel in Skupnost družina Opčine »Pevsko revijo« v nedeljo, 22. t. m., ob 17. uri. Sodelujejo: pevski zbor Vesela pomlad - Opčine, pevski zbor Grbec in Škedenja, dekliški Vesna iz Križa in mešani M. Pertot iz Barkovelj. Vabljeni!

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa prireja v soboto, 21. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu ples z glasbeno skupino Roulette z Reke. Pridite!

Godba na pihala Vesna prireja v nedeljo, 22. t. m., ob 18. uri v Domu A. Sirka v Križu božični koncert. Vljudno vabljeni.

Kam za silvestrovanje?

V Ljudski dom v Križ seveda, kjer vas bo zabaval disco show glasbene skupine Karamela.

Vabila najdete po šolah, pri članih koordinacijskega odbora mladih komunistov zahodnega Krasa (ki je prireditelj poslednje letošnje norosti) in seveda v kriškem Ljudskem domu dne 29. in 30. t. m., od 17. do 19. ure.

dragocena darila

draguljarna

Malalan

Narodna ulica 28 - OPČINE - telefon: 211465

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja slikar Jernej Vilfan.

V galeriji Torkla v Dolini razstavlja slovenska slikarja Miro Kranjec in Milko Bambič. Otvoritev bo v soboto, 21. t. m., ob 19. uri. Vabljeni!

KD Vesna obvešča, da je v foyerju Doma A. Sirk na ogled razstava naj-novejših Černigojevih grafik s slededim urnikom: v soboto od 18. do 20. ure in v nedeljo od 11. do 13. in od 18. do 20. ure.

KD J. Rapotec - Prebened. Slikarska razstava Milka Bambiča, Piera Conestaba in Mira Kranjca. Urnik: vsak dan od 17. do 20. ure.

V umetnostni galeriji N. Bassanese na Trgu Giotti 8, 1. nad., je odprta slikarska razstava DONATA RICCESI-JA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V soboto, 21. t. m., ob 18. uri bo v umetnostni galeriji Malcanton (Ul. Malcanton 14/A) otvoritev skupinske razstave umetnikov dežele Furlanije - Julijske krajine. Razstava bo odprta do 10. januarja 1986.

mali oglasi

PRODAM rezervoar za kurilno olje, 1.000 l. Tel. 040/228-164.

PRODAM smučarske čevlje št. 39/40 casting in št. 41/42 san marco. Tel. v večernih urah na št. 040/567-939.

OBVEŠČAMO cenjene stranke, da je začel delovati kiosk s cvetjem pred glavno goriško bolnišnico.

PRODAM ford fiesta 1100 L bele barve, letnik '79, v odličnem stanju, po ugodni ceni. Tel. 040/825-656.

PRODAM klavir v zelo dobrem stanju. Telefonirati na št. 911-824.

OSMICO je odprl Franc Colja, Samatorca 21. Vabljeni vsi!

DEKLE 30 let išče službo kot otroška negovalka ali kot pomoč v gospodinjstvu za stalno ali več ur dnevno. Tel. 003866/23933.

NUDIM lekcije nemščine na področju dolinske občine. Tel. ob urah kosila na št. 040/228-597.

FIAT 127, letnik 1979, v dobrem stanju prodam. Tel. 040/227-154.

OSMICO je odprl Ladi Rebula v Bajti.

KRZNA — JOPE — NAŠITKI

PELLICCERIA CERVO

Trst, Drev. XX. septembra 16

Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2

Priporočeni trgovini za vaše

nakupe

CENTRO DEL MATERASSO

G. GRADARA

20% POPUSTA

do 31. decembra 1985

za žimnice

ENNEREV in MAGNIFLEX

TRST - Ul. Cereria 8 - Tel. 301075

Ob ponedeljkih odprto

ženska in njena stvarnost

Položaj ženske v družbi se še prepočasi spreminja

»Spoznanje, da obstajajo determi-
nirane ženske vloge v družbi in zgo-
dovini, nas je vse združilo, tudi v
različnosti kulturnih in socialnih po-
ložajev.« Stavek je iztrgan iz pose-
ga Ester Pacor na nedavnem sre-
čanju žensk treh sosednjih dežel, ki
je bil prejšnji petek v Trstu in ne-
kako simbolizira pomen srečevanja
in združevanja žensk ne glede na
kraj kjer živijo, na jezik, ki ga go-
vorijo, na kulturo, ki jo zastopajo,
na položaj, ki ga imajo v družbi. Si-
cer pa sta bili predaja izkušenj in
naknadna primerjava z opredelitvijo
možnih skupnih ciljev pri nadaljnjih
prizadevanjih na spremembo polo-
žaja žensk med poglavitnimi vodili
za organiziranje tega srečanja, ki
sodi v okvir tradicionalnih stikov
med ženskim predstavnicami Slove-
nije, Koroške in Furlanije - Julijske
krajine.

O srečanju, ki ga je organiziral
deželni koordinacijski odbor ZZL, ven-
dar je koristno, če vsaj bežno prele-
timo vsebino šestih uvodnih poročil,
ki jih je težko vse skupaj povzeti.
Kot je bilo že povedano, sta vsako
deželo, oziroma njen ženski organizi-
rani del, zastopali dve predstavnici
in sicer glasnica žensk večinskega in
pa manjšinskega naroda. Najprej je
o zastavljeni temi, se pravi o odno-
su med ženskami in ustanovami govo-
rila Ester Pacor. Njen poseg je bil
pravzaprav bolj osredotočen na krat-
ke obračun ženskega gibanja v Ita-
liji in na prisotnost žensk v raznih
voljenih telesih Furlanije - Julijske
krajine. Na relaciji ženske — ustano-
ve se je že od vsega začetka ženske-
ga gibanja odigrala pomembna bit-
ka, saj so ženske na brezbrižen odnos
institucij od njih odgovarjale ali z
ostrino ali z zanikanjem njihovega
pomena. Vendar se je z leti, je ugo-
tavljala Ester Pacor, razvil dialek-
tičen odnos, ker so si ženske prevze-
male določene odgovornosti (na pri-
mer v ženskih posvetovalnicah); ko-
likor bolj se krepi tak odnos, bolj
rase odnos žensk od ustanov v kon-
struktivno nasprotovanje.

Navedla je še nekaj številčnih po-
datkov, iz katerih je bilo razvidno,
da so ženske v krajevnih upravah
naše dežele slabo zastopane. Še bolj
nezadovoljiv pa je podatek, če pri
svečevalcih preverjamo spolno in na-
rodnostno pripadnost. Ta dvojna ne-
gativna valenca stalno spremlja Slo-
venko, ki živi v Italiji: kot ženska je
v enako neugodnem (objektivnem in
subjektivnem) položaju kot ostale so-
državljanke, kot manjšinka pa deli
usodo s svojimi sorodnjaki, vendar
ne kot enakovreden subjekt, istoča-
sno pa se mora ozirati še na manj-
šinske institucije. Kot je poudarila
Breda Pahor, ki je na posvetu sku-
šala prikazati stvarni položaj in psi-
hološko počutje slovenskih žensk v
Furlaniji - Julijski krajini, se mora
»manjšinski ženski osebki« v svo-
jem vsakodnevnem življenju stalno o-
zirati na dve višji instanci: na večin-
sko in na manjšinsko oblast.

Povsem drugače, z ozirom na po-
ložaj, je bil zastavljen referat Dunje

Simsič (RK SZDL Slovenije). Posebej
zanimivi so bili podatki o ženskem
zaposlovanju: od vseh zaposlenih je
žensk nad 45%, kar znaša najvišji
odstotek v Jugoslaviji in je med naj-
višjimi na svetu. V organih samou-
pravljanja v združenem delu je med
člani slabih 40% žensk, kar je ustre-
zen delež glede na njihovo vključe-
nost. Manj zadovoljiv in zelo nizek
pa je odstotek žensk, ki so prišle na
odgovorna mesta, saj je po podatkih
iz leta 1983 le 9,5% direktorjev žen-
skega spola.

O položaju italijanskih žensk, ki
živijo v Jugoslaviji, je poročilo za
tržaško srečanje pripravila Tatiana
Juratovec. Opozorila je na dejstvo,
da se je položaj italijanskih žensk
v zadnjih 40. letih razvijal po istih
silnicah kot položaj ostalih žensk,
vendar da sta ga pogojevala dva po-
membna elementa. S teritorija se je
izselilo veliko ljudi, kar je prizadelo
v prvi vrsti kulturno raven skupno-
sti, po drugi strani pa ni bilo podro-
čje, kjer pretežno živi italijanska
skupnost, ekonomsko zelo bogato. Za-
to je predvsem analizirala kulturne
ustanove, s katerimi razpolagajo Ita-
lijani v Jugoslaviji in pa delež žensk
v njih. Na primer trenutno je v šol-
stvu zaposlenih veliko žensk, ki pa
»čudno« spet niso direktorji, temveč
profesorice in tajnice.

Bolj v prikaz političnega delova-
nja žensk pa je bil usmerjen poseg
Marie Kranzl, ki je zastopala Zvezo
demokratskih žensk Koroške. Na
kratko je obnovila položaj žensk v
Avstriji in opozorila na izredno niz-
ko število prisotnosti v voljenih te-
lesih. Poudarila je, da je vedno več
žensk, ki bi se želele vključiti v po-
litično delo, vendar pa najmočnejše
stranke se vedno upoštevajo žensko
bolj kot »družinski steber« ne pa kot
polnokrvni osebek. Pozvala je nade-
lje ženske k skupnim akcijam, ki edi-
ne lahko opozorijo širšo javnost na
žensko stvarnost in na vse tiste pro-
bleme, ki jim ženske dajejo velik
pomen.

Kot zadnja je nastopila predstavnica
koroških Slovenk Marija Jurič.
Tudi ona je naglasila, da so manjšin-
ke v večkratnem diskriminiranem
položaju. Pravzaprav je nakazala tri
ravni diskriminacije Slovenk na Ko-
roškem: prvič so diskriminirane kot
vse ženske; drugič kot pripadnice
manjšine, ki ji je večina nenaklonje-
na in končno kot ženske znotraj last-
ne narodne skupnosti, kjer morajo v
še večji meri odgovarjati tradicional-
nim normam in vrednotam. Te ravni
se med seboj prepletajo in diktirajo
položaj Slovenk na Koroškem, ven-
dar pa največji problem ostaja nji-
hova razpetost med nacionalnostjo in
emancipacijo.

Skupne zaključke, kot je razvidno,
bi težko naredili; možna in zelo ve-
rodostojna pa je ugotovitev, da se
položaj žensk le počasi spreminja in
da je zato še odločen prešibka. Manj-
šinke pa so manjpravne osebe tudi
v okviru lastne narodnostne skupno-
sti. (bip)

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal	16.00 Šola in vzgoja: Didaktične vaje
10.30 Lucien Leuwen - 4. nadaljeva-	16.30 Pane e marmellata
nje	D'Artacan - risanka
12.05 Pronto... chi gioca? - Opol-	17.40 Moda - varietajska oddaja
danski spored z Enrico Bonac-	18.30 Dnevnik 2 - Šport
corti	18.40 Le strade di San Francisco -
13.30 Dnevnik	TV film
14.00 Pronto... chi gioca? - Zadnji	19.45 Dnevnik 2 - Poročila
poziv	20.20 Dnevnik 2 - Šport
14.15 Il mondo di Quark - dokumen-	20.30 L'ispettore Derrick - TV film
tarec	21.35 Aboccaperta - pogovor z gle-
15.00 Italijanska kronika - kroni-	dalci
ka motorjev	22.30 Dnevnik 2 - Večerne vesti
15.30 Obletnice: Vincenzo Bellini	22.40 Dnevnik 2 - Šport
16.00 Trije vnuki in majordom - TV	23.50 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
film	24.00 L'uomo di ferro - film
16.30 L'amico Gipsy - TV film	
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	Tretji kanal
17.05 Komični filmi s Laurelom in	11.45 Televideo
Hardyjem	14.00 Jezik za vsakogar: ruščina
17.45 Grisi il draghetto - risanka	14.30 Jezik za vsakogar: Francoščina
18.00 Knjižne novosti	15.00 Origine del genere umano -
18.30 Parola mia - oddajo vodi Lu-	2. epizoda
ciano Rispoli	16.00 Šola in vzgoja: Človek v ve-
19.35 Almanah	solju
20.00 Dnevnik	16.40 Šola in vzgoja: Il segreto im-
20.30 Buonasera Raffaella - 1. del	perdonabile - 1. del
22.25 Dnevnik	17.00 Dadaumpa
22.35 Buonasera Raffaella - 2. del	18.10 L'Orecchiocchio - glasbena od-
23.20 Dnevnik 1 - Zadnje vesti	daja
Drugi kanal	19.00 Dnevnik 3
11.55 Cordialmente - dnevna rubrika	19.30 Deželni programi
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	»Perchè Trieste« - 1. del
13.25 Dnevnik 2 - Okolje	20.05 Šola in vzgoja: Dokumentarna
13.30 Capitol - TV serija	oddaja
14.35 Tandem - aktualnosti in igre	20.30 Specchio palese - družinske
15.15 Tandem: Secondo me - nagra-	zgodbje - 2. epizoda
dna igra	21.30 Dnevnik 3
	22.05 Dillinger - film

jugoslovanska televizija

Ljubljana	15.00 Film: Rdečehlačniki
8.45 Test	16.40 Risanke
9.00 TV v šoli: Pesmi in zgodbe za	17.30 Veliki greben - TV film
vas	18.00 Kolesa sreče - TV film
10.35 TV v šoli: Materiali, Dijaški	18.30 Pacific international airport -
magazin, Glasbeni album, Izo-	TV film
brazevalna reportaža	18.55 TV novice
12.00 Poročila	19.00 Odprta meja
16.15 Teletekst RTV Ljubljana	
16.30 Šolska TV: Plavanje, Gradbe-	Danes bodo v oddaji ODPRTA ME-
ništvo	JA tudi naslednji prispevki:
17.30 Poročila	TRST — 40 let knjižnih izdaj ZTT
17.35 Čenčarija II - Pesmi za naj-	GORICA — Posvet tržaške univerze
mlajše	o ekonomiji
17.45 Pohorski steklar - pravljica	TRST — 15 let delovanja Tržaškega
18.05 Več kot 12 stotov - oddaja iz	okteta
niza Miniature	TRST — Staro mesto v novi preobleki
18.25 Pomurski obzornik	TRST — Košarkarsko srečanje Bor -
18.40 Plavalni maraton	Slovan
19.24 TV in radio nocoj	
19.30 Dnevnik in Vreme	19.30 TVD - Stičiče
20.10 Tednik	19.50 Kulturna panorama
21.15 Tujci in bratje - 8. del	20.30 Ona ne pije, ne kadi, ne jem-
22.10 Dnevnik	lje mamil... toda govori - film
Koper	22.00 TVD - Stičiče
14.15 TV novice	22.10 Ta nori svet
14.20 Sherlock Holmes - TV film	22.40 Al Paradise - variete
14.15 Mala zgodovina glasbe	

zasebne postaje

CANALE 5	10.30 Operazione ladro - TV film
8.35 Alice - TV film	11.30 Quincy - TV film
9.00 Una famiglia americana - TV	12.30 La donna bionica - TV film
film	13.20 Help - kviz
9.50 General Hospital - TV film	14.15 Dee Jay Television
10.45 Facciamo un affare - kviz	15.00 Chips - TV film
11.15 Tuttinfamiglia - kviz	16.00 Bim Bum Bam - risanke
12.00 Bis - kviz	17.50 La casa nella prateria - TV
12.40 Il pranzo è servito - kviz	film
13.30 Sentieri - TV roman	18.50 Gioco delle coppie - kviz
14.30 La valle dei pini - TV roman	19.30 Happy days - TV film
15.30 Una vita da vivere - TV ro-	20.00 I Puffi - risanke
man	20.30 Yesterday - Vacanze al mare
16.30 Hazzard - TV film	- film
17.30 Doppio slalom - kviz	22.30 Greas 2 - glasbeni film
18.00 L'albero delle mele - TV film	1.00 Premiere
18.30 C'est la vie - kviz	TELEPADOVA
19.00 I Jefferson - TV film	12.00 Chips - TV film
19.30 Zig Zag - kviz	13.00 Il ritorno dell'uomo tigre - ri-
20.30 Pentatlon - nagradna igra	sanka
23.00 Protagonisti - intervjuji	13.30 Iridella - risanka
23.30 Whisky e gloria - film	14.00 Innamorarsi - TV film
RETEQUATTRO	15.00 Chips - TV film
8.30 Soldato Benjamin - TV film	16.00 Rubrika
9.00 Destini - TV novela	17.00 Bryger - rubrika
9.40 Lucy Show - TV film	17.30 Gli orsetti del cuore - rubrika
10.00 Le stelle dell'India - film	18.00 Coccinella - risanka
11.45 Magazine	18.30 Capitan Futuro - risanka
12.15 Jennifer - TV film	19.00 Anna dai capelli rossi - ri-
12.45 Ciao ciao - risanke	sanka
14.15 Destini - TV novela	19.30 Carmin - TV film
15.00 Piume e paillettes - TV novela	20.30 L'ultimo buscadero - film
15.40 E' sbarcato un marinaio - film	22.30 Dottor John - TV film
17.50 Lucy Show - TV film	23.45 Chips - TV film
18.20 Ai confini della notte - TV	TELEFRIULI
film	7.00 Glasbena oddaja
18.50 I Ryan - TV film	10.30 Prijetnost našega doma
19.30 Febbre d'amore - TV roman	12.25 Dober dan Furlanija
20.30 Mike Hammer - TV film	12.28 Deželni dogodki
21.30 Matt Houston - TV film	12.30 Dick Van Dike
22.30 Cinema & Company - tedenska	13.00 Higiene danes
rubrika	13.30 Andrea Celeste - TV film
23.00 Alfred Hitchcock presenta -	14.30 Riseanke
TV film	15.30 Glasbena oddaja
23.30 Dick Tracy - TV film	17.30 Povera Clara - TV film
24.00 Agente speciale - TV film	18.30 Čas obrtništva
1.00 Agenzia UNCLE - TV film	19.00 Večerne vesti
ITALIA 1	19.30 Andrea Celeste - TV film
8.30 Gli eroi di Hogan - TV film	20.30 Nagradna igra
8.50 La casa nella prateria - TV	22.15 Nočne vesti
film	22.45 Nakupovanje po televiziji
9.40 Fantasilandia - TV film	1.00 Lahko noč Furlanija

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Poročila; Radijski
dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poro-
čila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše:
Koledarček; 7.40 Pravljica - Narodno-
zabavna glasba; 8.10 Almanah; 8.40-10.00
Glasbeni mozaik: Slovenska popevka -
Lahka glasba; 10.10 Koncert RAI iz
Rima; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Polju-
dno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka
glasba; 13.20 Slovenska popevka; 14.10
Čas in prostor: Ne prezimo!; 15.00
Mladinski pas: Diskorama; 16.00 Zbor-
nik: Na goriškem valu, nato: Glasbe-
ne skice; 17.10 Mi in glasba: romun-
ski mešani zbor »Camerata felix« iz
Oradee; 18.00 Četrtekova srečanja: 40
let slovenskih radijskih oddaj v Tr-
stu; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poroči-
la; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05
Danes se spominjamo; 6.10 Vreme,
prometni servis; 6.45 Cestne informa-
cije; 6.50 Objave; 7.15 Objave, EP;
7.30 Jutranji servis; 13.00 »Otvoritev -
Danes na valu Radia Koper; 13.40
Zamejska pesem; 14.40 Zanimivost,
Pesem tedna; 15.00 Črno na belem iz
prodajal primorskega tiska; 15.30 Do-
godki in odmevi; 16.00 Glasba po že-
ljah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00
Pogovor o...; 17.40 Ena skladba - dve
izvedbi.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30,
16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30,
15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00
Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledar-
ček; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmen-
te vosli; 8.45 Su e zo per le contrade;
9.32 Dragi Luciano, 10.00 ropev-
ka tedna; 10.10 Zmaj; 10.35 Prost
vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glas-
ba po željah; 14.35 Poročila v nemšči-
ni; Popoldanski spored: Glasba - Po-
pevka tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00
Zmaj - ponovitev; 15.45 Počitnice v
Jugoslaviji; 17.45 Motociklizem; 18.32
Zborovsko petje; Ljubljanski oktet;
20.00 Nočni spored.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00,
13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.45
Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio
anch'io 85; Radio anch'io: popevke;
11.10 Moj prijatelj; 11.30 Uno di New
York - 4. nadaljevanje; 12.03 Via A-
siago Tenda; 13.20 Poštna kočija;
13.28 Master - glasba dan za dnem;
13.56 Turistične informacije; 15.03 Ra-
dio 1 za vsakogar: Megabit; 16.00 Il
Paginone; 17.30 Radio 1 jazz 85; 18.10
Cesar Franck - simfonični koncert;
18.30 Večerna glasba; 19.15 Verska ru-
brika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Au-
diobox Desertum; 20.00 Spettacolo -
variete; 20.00 Življenje Marie Callas -
1. oddaja; 22.35 Glasbeni odmor; 22.49
Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski
poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30,
13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30,
22.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otro-
štvo, kako, zakaj...; 8.05 Napoved
programa; 8.45 Matilde - radijska
priredba; 9.10 Si salvi chi può!; 10.00
Posebna oddaja; 10.30 Radio 2 - 3131;
12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45
Discogame tre; 15.00 Popoldanski
spored; 15.05 Noi e il nostro io; 16.35
Mladina danes; 16.00 Znani romani;
17.32 Oddaja o Hollywoodu; 18.00 O-
stržkovke dogodiščine; 18.32 in 12.10
Glasbena oddaja; 19.50 Šola in vzgo-
ja; 21.00 Radio 2 - jazz.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00,
12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45
Prometne informacije; 6.50 Dobro ju-
tro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov;
8.05 Radijska šola za višjo stopnjo;
8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena mati-
neja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05
Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in ple-
si; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Zna-
ne melodije; 12.30 Kmetijski nasveti;
12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes
do 13.00; 13.30 Od melodije do melo-
dije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert
za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost;
15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 -
15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Do-
godki in odmevi; 15.55 Zabavna Glas-
ba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio
ob 17.00; 18.00 S Plesnim orkestrom
RTV Ljubljana; 18.15 Jezikovni pogo-
vori; 18.30 Iz slovenske orgelske lite-
rature; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45
Minute z ansamblom A la carte; 20.00
Četrtek večer domačih pesmi in
napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45
Lepe melodije; 22.05 Našim po svetu;
22.15 Informativna oddaja v nemšči-
ni in angleščini; 22.25 Iz naših spo-
redov; 22.30 Večerna podoknica; 22.50
Literarni nokturno.

Psov pa ne maram...

Kdo je za vrati gospodar, je jasno. Psi naj kar ostanejo v mrazu, ko se
mačka v trgovini prijetno greje (Foto Ferrari)

Stališče pokrajine o Goriški prosti coni

V novem zakonu upoštevati večjo vlogo pokrajine pri upravljanju Goriškega sklada

Nujnost obnove zakona o Goriški prosti coni, uvedba izboljšav glede kontingentov določenih široki potrošnji in industrijski predelavi, jasna opredelitev ozemlja, kjer naj bi ugodnosti veljale, uvedba dodatnih olajšav za industrijski sektor, prilagoditev razmerja med predstavniški gospodarskih združenj in krajevnih ustanov v upravnem organu Goriškega sklada z zagotovitvijo bolj številčnega predstavnika pokrajine. Taki so predlogi goriške pokrajinske uprave, zapopadeni v posebnem dokumentu, ki je bil odobren na zadnji seji pokrajinskega sveta, ki je bila skoraj v celoti namenjena obravnavi vprašanja v zvezi s skorajšnjo zapadlostjo zakona št. 700/75. Dokument, ki obsega osem točk, je bil odobren z glasovi večine in komunistov, proti je glasoval misovec Cosma. Ob tem velja zabeležiti tudi, da se komunisti niso strinjali z zadnjim (čl.8) členom v dokumentu in so zanj predložili popravek, ki pa je bil zavrnjen.

Omenjeni člen se nanaša na upravljanje Goriškega sklada. Komunisti se zavzemajo, da bi odločitve o namestitvi sredstev sprejemali na pokrajini, v dogovarjanju med občina in v drugimi ustanovami ter pred-

stavniki strokovnih združenj. Trgovinska zbornica pa bi imela le nekatere tehnične funkcije. Taka rešitev je nakazana tudi v osnutku zakona, (o obnovi zakona 700/75), ki ga je izdelala KPI.

Okrog tega vprašanja je bilo največ besedi. Različna stališča so skušali uskladiti med skoraj enournu prekinitev seje, na sestanku načelnikov svetovalskih skupin. Našli so soglasje o uskladitvi besedila v členih št. 2, 3 in 6, zataknilo pa se je pri zadnjem, ki je eden najpomembnejših.

Razpravo o obnovitvi zakona za Goriško pristocono je začel predsednik pokrajine, prof. Silvano Cumpeta, ki je naglasil, kako je ta problematika v zadnjih mesecih predmet živahne razprave v različnih forumih in se mora tudi pokrajina zato, zlasti v predvidevanju novih pristojnosti in nove vloge in ob upoštevanju, da predstavlja celotno območje, opredeliti glede tega. Pokrajinski odbor na načrtovanje dr. Enzo Bevilacqua je spomnil, kako je sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL že pred tremi leti dala pobudo za začetek razprave, do katere pa je žal prišlo z veliko zamudo. Razčlenil je nadalje vrsto predvidenih finančnih posegov države

in dežele za razvoj gospodarstva ob meji. Obnovljeni zakon o Goriški prosti coni naj bi bil eden od takih ukrepov!

Povedati je treba tudi, da je osnutek dokumenta, o katerem so zatem glasovali, pripravila komisija za gospodarska vprašanja, ki je o tem razpravljala kar na treh sejah. Očitno pa — kakor je pokazala tudi razprava — ni uspel združiti vseh stališč. V razpravo so posegli komunist Poletto, socialistka Mofferdinova, socialist Cej (slednji je predlagal da bi pokrajina o tem vprašanju organizirala študijski posvet), demokristjan Tomat, ki je poudaril, da je v tem trenutku najbolj pomembno, da se zakon obnovi, misovec Cosma, ki se zavzema za pristocono zaprtega tipa.

Torkova seja pokrajinskega sveta se je, kakor običajno, pričela s tričetrturino zamudo in s precejšnjo odsotnostjo v vrstah odbornikov. Uvodoma je predsednik poročal o zaključku srečanj za sestavo triletnega razvojnega načrta, o nekaterih novih gospodarskih pobudah. Takoj zatem je socialist Cej počastil spomin pred kratkim umrlega borca za civilne pravice, Loris Fortune.

Pokrajinski svet se bo ponovno sestel danes, ob 20. uri.

Počastitev Simona Gregorčiča v goriškem Dijaškem domu

Pesnika Simona Gregorčiča so gojenci Slovenskega dijaškega doma v Gorici počastili s proslavo, ki je v domu, ki nosi ime po goriškem slavcu, postala že tradicionalna. Vsako leto se namreč ob tem času spomni na veličino pesnika, ki nam je zapustil neprecenljivo kulturno dedščino. Tokratna prireditev je bila povezana tudi z razstavo Gregorčičevih del in osebnih predmetov, ki jo je pripravil Anton Pavlica, zbiralec vsega, kar spominja na delo in življenje Simona Gregorčiča.

Osrednji del proslave pa so pripravili v jedilnici doma, kjer se je za to priložnost zbralo veliko gojen-

čevih staršev in prijateljev. Z izbo-rom recitacij so se predstavili gojen- ci sami, ki so dovršeno izvedli spo- red. Kot gost večera pa je nastopil oktet Vrtnica iz Nove Gorice. Pred pričetkom božičnih praznikov bo v Dijaškem domu druga ravno tako tradicionalna prireditev, silvestrovan- je. Iz objektivnih razlogov bodo o- brat leta praznovali v petek, 20. de- cembra. V večernih urah bodo pri- pravili vrsto družabnih iger, srečo- lov, tako da zabave in razvedrila ne bo manjkalo.

razna obvestila

Šolski sindikat CGIL obvešča, da je bila objavljena ministrska okrožnica glede premestitev in dodeljevanja za- časnih mest za učno in neučno osebje na šolah. Rok za predložitev prošnje so sledeči: otroški vrtci do 5. januarja, osnovne šole do 25. januarja, srednje šole do 15. januarja, višje srednje šole do 5. februarja 1986. To velja za učno osebje. Rok za predložitev prošnje za neučno osebje: 15. februar 1986.

Na sedežu krožka »Umanità«, Travn- nik 14. bo jutri, 20. t.m. javni posvet o preureditvi bolnišnic v goriški po- krajini. Govorila bosta zdravnik dr. Salvatore Bancheri in sindikalist Fran- co Glessi. Začetek ob 18. uri.

Občinska uprava v Sovodnjah in kul- turna ter športna društva v občini va- bijo na udeležbo na znanem pohodu »Po poteh partizanske Jelovice«. Po- hod bo 12. januarja 1986 od Selc do Dražgoš. Organiziran bo avtobusni pre- voz. Prijave pri odbornikih društev do 31. decembra. Udeležba na omenjeni prireditvi sodi v okvir sodelovanja s pobrateno občino Škofja Loka.

GLASBENA
MATICA
GORICA

vabi na koncert

KOMORNEGA
ORKESTRA
RTV
IZ LJUBLJANE

Dirigent: STOJAN KURET

Solist: FRANC AVSENEK

Kulturni dom, danes, 19. decem-
bra, ob 20.30

Gojenci šole Glasbene matice bo-
do imeli produkcijo jutri, v petek,
v šolskih prostorih v Ul. della
Croce 3.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Sexy nature«.

Prepovedan mladini pod 18. letom

CORSO 18.00—22.00 »Sotto il vestito

niente«. Prepovedan mladini pod

14. letom.

VERDI 18.00—22.00 »La gabbia«. Pre-

povedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Josephine

4«. Prepovedan mladini pod 18. le-

tom.

COMUNALE 20.30 Baletna predstava

ansambla opere iz Rige.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Par, nepar«.

SVOBODA 19.30 »Rocky III«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel.

84124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Centrale, Trg Republike 26, tel.

72341.

Včerajsnji pogovor z goriškimi dijaki

Predvidena nova visoka šola v Gorici bo nudila precej možnosti za zaposlitev

Visoko šolo za upravljanje in nad-
zorstvo nad trgovskimi ter industrij-
skimi podjetji bomo dobili v Gorici.
Najbrž že z začetkom prihodnjega
akademskega leta. To bo podružnica
tržaške univerze. Šola bo dveletna,
prva te vrste v Italiji. Po ocenah
strokovnjakov naj bi tja do leta
1990 italijanski trg potreboval kar
10.000 strokovnjakov v tem sektorju.
Jasno je, da ne bo goriška visoka
šola ostala osamljena in da bodo po-
dobne zrastle tudi druge v Italiji.

Bo pa to prva visoka šola v Go-
rici. Do nje prihaja na pobudo tr-
žaške univerze in v sodelovanju z
goriškimi krajevnimi upravami, ki
hočejo v šolskem oziru ovrednotiti
naše mesto. Denar za to šolo pa pri-
haja iz paketa Altissimo, to je iz
paketa za gospodarski razvoj Gorice
in Trsta, ki je bil pred kratkim odo-
bren v rimskem parlamentu. Od tega
paketa si pri nas veliko obetamo.

Tokrat tudi na šolskem področju.
Na goriškem županstvu pa se za-
nimajo že kje urediti prostor za to
novo šolo. Nekateri menijo, da bi
prišla v poštev stavba nekdanje po-
licijske vojašnice na vogalu Verdi-
jevega korza in Ulice sv. Klare. Se
veda bi bilo treba stavbo preurediti
in posodobiti. To bi terjalo veliko
denarja, ki pa ga bo najbrž moč do-
biti iz sredstev paketa Altissimo.

O tem je tekla beseda na včera-
šnjem posvetu v auditoriju, ki ga je
priredila tržaška univerza. Govorili
so rektor univerze prof. Fusaroli,
dekan ekonomske fakultete Borruso,
goriški župan Scarano ter pokrajins-
ki predsednik Cumpeta, ter še pro-
fesorji ekonomske fakultete Fanni.
Bean, Cossar, Gabrovec-Mei, Na-
mut, Pines in Sambri. Publiko so se-
stavljali tako gospodarstveniki kot
bančniki. Vse polno pa je bilo dija-
kov višjih srednjih šol, tako sloven-

skih kot italijanskih. Predavanje je
seveda bilo v prvi vrsti namenjeno
njim, saj bodo iz njih prišli bodoči
študentje za to dveletno visoko šolo

Predavatelji so dijakom, ki jih je
bilo več kot petsto, povedali, kakšen
bo pouk na tej šoli. Povedali pa so
jim tudi kake bodo možnosti zapo-
slovanja. Dejali pa so tudi, da se
univerza iz dneva v dan odpira na-
vzven, da išče vedno več sodelovanja
z gospodarstvom. Prav kot posledica
takega sodelovanja bomo lahko do-
bili nov vodilni kader v industriji,
obrti, trgovini, tak kader, ki bo znal
spretno izkoriščati vse možnosti raz-
voja. To pa je v današnjem tempu
razvoja in življenja že kar nujno po-
trebno.

V RONKAH

Obnavljali bodo županstvo

Okrog milijarde lir bodo porabili
v Ronkah za prvi poseg preurejanja
županstva. V načrtu je predvidena iz-
gradnja poslopja, ki bo povezovalo
staro stavbo s fasado na glavnem tru-
gu, s poslopjem, ki je na notranjem
vrtu. Na tak način bodo pridobili ve-
liko novih površin za urade. V kasnej-
ši fazi bodo začeli prenavljati tudi
staro stavbo županstva. Z deli bodo
predvidoma začeli že v januarju.

Brez elektrike

Brez elektrike bodo jutri, v pe-
tek, od 13.30 do 16.30, stanovalci hiš
v ulicah Torriani, Gelsi, Brigata Pa-
via, Sile, Venezia, Scoli, Campi, Pia-
ve, Vicenza, Cologna, Matteotti, Cor-
daioli, Don Bosco in drevoreda XX.
septembra. To zaradi vzdrževalnih
del na električnem omrežju.

Požar v Krminu

Požar je v torek ponoči izbruhnil
v stanovanju Livije Spessot v Krmi-
nu. Ulica Brazzano 6/B. Ognjeni zu-
blji so načeli del lesenega poda in
stopnišča, požarovanih je nekaj kva-
dratnih metrov strehe. Najbrž je do
požara prišlo zaradi slabega delo-
vanja dimnika. Gasilci so gasili od
11. ure do 4. ure zjutraj.

darovi in prispevki

Ob prvi obletnici smrti očeta An-
tona Marvina daruje sin Franko z
družino 30.000 lir za vzdrževanje par-
tizanskega spomenika v Štandrežu.

Ob skupnem praznovanju 60-letnikov
iz sovođenjske občine, so slavljenci
zbrali 55.000 lir in to vsoto namenili
Kulturnemu društvu Sovodnje.

Odobren proračun za leto 1986

V goriški trgovinski zbornici priprave za nov zakon o prosti coni

Medtem ko v političnih forumih
(glej današnje poročilo o razpravi v
pokrajinskem svetu) razpravljajo o
prosti coni, se v trgovinski zbornici
soočajo z realnostjo, to je nadalje-
vanjem razdeljevanja kontingentov
proste cone po 1. januarju 1986. Do-
slej niso imeli težjega dela, kajti
prejšnji zakon je veljal celih 10 let.
Sedaj pa, ko stopi s 1. januarjem
v veljavo nov postopek, pa čeprav
bo sedanji zakon podaljšán še za
eno leto, morajo opraviti celo vrsto
novih obveznosti.

Na trgovinski zbornici se priprav-
ljajo tudi na skorajšnjo razpravo s
krajevnimi upravami in parlamen-
tarcji, kajti že v prvih mesecih pri-
hodnjega leta bi morali izdelati e-
noten osnutek za zakon o prosti co-
ni, ki bi jo morali poslati v razpravo
v parlament. Tam naj bi zakon po-
daljšali vsaj za nadaljnjih 10 let.
Upoštevali bodo načrt, ki ga je
izdelal strokovnjak prof. Frey. Upo-
števati bodo morali s tem v zvezi
tudi nova zakonska določila. Med te-
mi je paket Altissimo, ki daje dodat-
na nakazila Goriškemu skladu, ter
finančni zakon države, kjer je govor
o davčnih dohodkih v zvezi s pro-
sto cono.

Na seji upravnega sveta trgovinske
zbornice je bil govor o uporabi kon-
tingentov za industrijo in široko po-
trošnjo, ki jih niso uporabili v pred-
videnem roku. Stvar bodo skušali u-

rediti tako, da ne bi tovarne imele
težav s proizvodnjo.

Sklepali so tudi o proračunih tr-
govinske zbornice. Nimajo deficita.
Celotni proračun znaša 13 milijard
lir. Pet milijard proračuna zbornice
bodo uporabili za redno upravljanje,
eno milijardo 600 milijonov lir pa
za podporo gospodarskim pobudam
in naložbam. Za upravljanje sklada
potrebujejo 974 milijonov lir. V pro-
računu goriškega sklada pa imajo
8 milijard 300 milijonov lir.

Skoro eno milijardo lir, točneje

980 milijonov, bodo porabili za se-
jemске prireditve in vzdrževanje sej-
miša Espomego. Kot je znano so
letos ustanovili posebno družbo, ki
bo sejemskiše upravljala. Od prej
omenjenega denarja bodo 580 milio-
nov lir porabili za prirejanje sej-
mov ter ostalih 400 milijonov pa za
vzdrževanje in upravljanje sejmšišča
v Ulici Della barca.

Goriška trgovinska zbornica bo
našo deželo in druge trgovinske zbor-
nice v deželi zastopala na mednarod-
nem sejmu v Baslu v Švici.

BOŽIČNA
DREVESCA!

AGRARIA

Terpin

Gorica, Ulica Carducci, 47

Priporoča tudi ostale artikle: semena, sadna drevesca, itd.

BOŽIČNA
RAZSVETLJAV!

ELEKTRO

Terpin

Gorica, Ulica Mameli, 2

Nudi tudi ves potrebni instalacijski material, televizorje in električne
kuhinjske pripomočke!

Slovenska beseda v knjigah Založništva tržaškega tiska

Govor urednika knjižnih izdaj Marka Kravosa

40 let v knjigah slovenske založbe v Trstu

Knjiga o knjigah

Bili so meseci evforije in ognja, ko so tukajšnji slovenski ljudje po maju 1945 želeli čimprej razsvetliti noč, na katero jih je za četrto stoletja obsodil fašizem. Pohodil jim je besedo in pravico do obstoja in le malokatera iskra kulture se je lahko ohranila pod najhujšim terorjem. Ena takih je bila Bevkova založba Goriška matica, ki je skoraj čudežno tiskala našo besedo vse do leta 1938, prav tako neverjetno se zdi, da je v času narodnoosvobodilnega boja izšlo na Primorskem nekaj sto publikacij. A to so bili krhki ostanki tradicije, ki je bila na začetku stoletja v Gorici in Trstu zelo bogata.

Ob koncu vojne pa se je založništvo znašlo v hudo opustošenem kulturnem prostoru: v njem zaradi pomanjkanja slovenskih šol nekaj generacij ni poznalo knjižnega jezika; iz njega se je prisilno izselilo ali bilo fizično uničenih nekaj desetnih književnikov; skoraj nič ni ostalo več od nekdanih tiskarn in knjigarn v obeh mestih.

Kljub temu in morda zaradi vsega tega še bolj zagnano pa so naši kulturni možje, Bevk, Budal, Jelinčič, Feigel že takoj po osvoboditvi začeli snovati založbo, da bi domača kultura in prebujena zavest zaživel v najbolj primerni obliki — v knjigi. Pravzaprav sta nastali dve založbi: istočasno, ob istih pičlih sredstvih, in celo nekateri ustanovni člani obeh založb so bili isti. Gregorčičeva založba je bila usmerjena v klasično knjižno izdajateljstvo, Založništvo Primorskega dnevnika, ki se je kmalu preimenovalo v Založništvo tržaškega tiska, pa se je posvetilo predvsem izdajanju časopisa, periodike in ljudskega čtiva. V začetku petdesetih let pa se nastop obeh založb popolnoma poenoti, dokler ne postaneta eno — današnje ZTT.

In katera je bila prva knjiga? Bila je to drama Mire Puc - Mihelič s kar ganljivo simboličnim naslovom Svet brez sovraštva, natisnjena in prodana pa je bila v 22.000 izvodih. Od leta 1970 se s prvim zaposlenim na tem področju pri ZTT stvari le profesionalizirajo in postopoma normalizirajo. Ustvarjalna zagnanost in inventivnost piscev sta tako dobili primeren okvir in strokovno oporo.

Ta možnost objave v domačem ambientu je, si upamo trditi, spodbudila nove generacije literatov in znanstvenikov, slednji so svoje raziskave prav v 70. letih začeli razvijati v novona-

stalih znanstvenih inštitucijah (SLO RI, NŠK, Nediža), preko tiskanih izdaj pa so svoje delo lahko preverjali in uveljavljali.

Prav tako važno pa se nam zdi, da založba odraža specifiko krajev, kjer živijo Slovenci v Italiji, posebnosti duha in zgodovinskih izkušenj, ki lahko obogatijo sodobno fiziognomijo naroda. Na marsikaterem področju pa moramo še zapolnjevati vrzeli in ovrednotiti, objaviti ustvarjalne dosežke Primorske iz desetletij, ko se ta pokrajina s svojim značajem ni mogla izražati v knjigi, predvsem na likovnem, etnografskem in na področju zgodovinskih ved.

Tretja naša programska skrb so izdaje, s katerimi se želimo odpirati italijanskemu občinstvu, bodisi da mu v njegovem jeziku nudimo možnost spoznavanja naše ustvarjalnosti in kulture, bodisi da mu omogočimo, da spozna stvarnost in probleme Slovencev v Italiji.

In tako se ta vodila založbe uresničujejo v resničnosti, v posameznih izdajah?

»Pesniški listi« so sredi sedemdesetih let objavili 35 avtorjev: zajeli so najpomembnejša imena sodobnega slovenskega pesništva, posebno pozornost pa so izkazovali mladim, še ne uveljavljenim avtorjem in ustvarjalcem iz Koroške in Primorske.

Zbirka Leposlovje ima doslej 27 knjig in objavlja predvsem književnost, ki nastaja v t.i. zamejstvu, saj je bilo to področje preveč časa brez lastnih možnosti knjižnega objavljanja, bilo pa je tudi slabo ovrednoteno in z neprimernimi pristopi obravnavano.

Specifiko obmorskega ambienta smo želeli izpostaviti tudi preko del starejših primorskih avtorjev, ki včasih čakajo še v zapuščinah na prvo objavo, s ponovnimi izdajami njih del pa smo včasih želeli spodbuditi novo, sodobnejše branje njihovih estetskih sporočil. Seznam teh »obujenih« avtorjev obsega Staniča, Trinka, Gregorčiča, Budala, Bartola, Bevka, Samca, Grudna, Kosovela, Kosmača, Feigla, Preglja, seveda ne samo v zbirki Leposlovje, saj se je ta izoblikovala leta 1974. Njim ob stran pa lahko z upravičeno samozavestjo postavimo dela preko 20 sodobnih slovenskih književnikov iz Italije, kolikor jih je pri naši založbi izšlo.

Posebna leposlovna zvrst, s katero

je imela založba zadnji čas srečno roko in veliko zadoščenja, je esejistika v zbirkah Eseji, Kritike in Slovenica.

Slednji knjižni niz odraža našo občutljivost za nacionalne teme, ostala dva pa izpričujejo potrebo sodobnega ustvarjalca — pa tudi bralca — da poglobi svoj odnos do temeljnih vprašanj današnjega sveta. To potrjujejo kulturne osebnosti, ki so skozi te izdaje doslej že spregovorile: Vidmar, Štih, Ribičič, Grmič, Jančar, Javoršek, Menaše, Prepeluh, Vatovec, Merku in Pirjevec — pa tudi uspeh pri občinstvu, saj je bilo veliko teh del kmalu razprodanih, nekaj smo jih tudi ponatisnili.

Odnos do kulturne dediščine bogatijo knjige, kakršne so Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji, Plemiška pisma ali folkloristična knjiga Deklica, podaj roko; pa monografske likovne izdaje Sirka, Spacala, Hlavatyja, Černigoja. Našo vez s časom upora proti fašizmu in boja za zahodno mejo pa spletajo knjige Škrapa, Draga Pahorja, Beblerja, Babiča, Beltrama, Sardoča. Za tovrstna pričevanja imamo z založbo Lipa posebno zbirko Primorski portreti.

Devetnajst je tudi že znanstvenih publikacij Slovenskega raziskovalnega inštituta v Italiji, ki obravnavajo vidike manjšine na problematiko svojega obstoja in razvoja. Razumljivo je, da so te in podobne izdaje objavljene tudi v drugih jezikih, predvsem v italijanščini. Znanstveni značaj imajo tudi družboslovne publikacije v Zvezkih Nediže iz Špetra v Benečiji, izdaje Narodne in študijske knjižnice v Trstu ter objave posameznih znanstvenih delavcev.

Skrb za bralno kulturo in za primerno ljudsko čtivo je bila najbolj neprekinjena značilnost ZTT skozi vse povojno obdobje, vsaj skozi knjižni paket, ki je prihajal v naše družine z Jadranskim koledarjem. Okrog 200 naslovov, kolikor jih je po vojni prišlo na domove slovenskih ljudi v Italiji, predstavlja že lepo knjižnico.

In kako zadoščamo potrebam otrok in šolske mladine? Nekaj le je za nami: posamezne izdaje domačih avtorjev, sličice v Naši mali domovini, revija Galeb in njen šolski dnevnik, knjige s ploščo v zbirki Tobogan, narčne in knjižne izdaje slikanic iz Benečije. Predvsem pa pravljice na velikih ploščah in na kaseta! Slednjih je že preko petdeset in predstavljajo veliko bogastvo, veliko prilož-

nost, da se slovenski otrok, ki je velikokrat in velikokje izpostavljen tujemu okolju, navzame žlahtne govorne kulture na prijeten, neposreden, moderen način.

Načrti ZTT pa se kot že rečeno usmerjajo tudi v prebijanje jezikovnih pregrad, k uveljavljanju slovenskega kulturnega bogastva v italijanskem prostoru. V tem vidimo sploh svojo posebno vlogo. Pri tem, pa tudi pri marsikateri drugi izdaji sodelujemo s celovško Dravo, ki podobne napore usmerja v nemški prostor. Če smo doslej uspeli uresničiti v italijanščini Prešerna, Kosovela, (celo v treh izdajah), Cankarja, Levstika in Kosmača, upamo, da bo ta izbor postal kmalu bogatejši in bolj sodoben.

Štirideset let obstoja založbe in preko petsto bibliografskih enot, ki jih zajema bibliografija tega obdobja, potrjujejo potrebo in nujnost take kulturne ustanove v Trstu in želimo si, da bi to začutila tudi italijanska javnost in javne ustanove, ki bi morale naši dejavnosti ustrezno slediti in naša prizadevanja primerno podpreti.

Ob pozornosti in razumevanju vseh: ustvarjalcev, bralcev in tudi upravnih političnih struktur bo delo ZTT za knjigo še bolj samozavestno in uspešno kot doslej.

Ob obletnici našega založništva je izšla zajetna bibliografija, ki jo je pripravila Narodna in študijska knjižnica. Gradivo sta zbrali in uredili Ksenija Majovski in Magda Pavlič Maver

Direktor ZTT Silvij Tavčar

Nagovor ob 40-letnici

Danes, tudi ob izidu naše bibliografije, je primerna priložnost, da se založba prikaže ne samo kot trdoživi založnik Primorskega dnevnika, ampak tudi kot založba, ki je vztrajno napredovala tudi na področju knjižnih izdaj, ki je vseh 40 let povojnega obdobja skrbela za bralno kulturo in za primerno ljudsko čtivo med Slovenci v zamejstvu in kot založba, kateri je vendar uspelo v zadnjih 15 letih zastaviti in razviti samosvoj založniški program.

Živimo in delujemo v posebnih pogojih in razmerah in zato je naša prvenstvena vloga ustvarjalno posegati v okolje in v odnose, v katerih živimo.

Založništvo tržaškega tiska namreč ni samo ena izmed založb z bolj ali manj uspešnim programom, ampak je predvsem kulturno politična ustanova s posebnih poslanstvom.

Vse elemente imamo že, da smo lahko živ primer danes aktualne problematike enotnega slovenskega in evropskega kulturnega prostora. Opredelili smo se namreč, že pred podrugim desetletjem, za operativno oznako kulture; različnost v enotnosti in enotnost v različnosti. Svoje izdaje tiskamo v Italiji, na Hrvaškem, v Sloveniji. Izdajamo knjige v slovenskem, italijanskem, hrvaškem, nemškem, angleškem jeziku in nastopamo tudi v šozaložbi s slovensko manjšinsko založbo v Avstriji, z osrednjimi založbami Slovenije, z založbami Hrvaške in z založniškimi hišami države, kjer živimo. Želeli bi namreč dokazati, da lahko tudi majhna, obrobna založba, s prednostjo in z neutrudnimi uredniki in ustvarjalci lahko prispeva svoj delež v skupno kulturno zakladnico.

Osnovna naravnost našega založniškega sveta je pač ustvarjati knjigo za ta prostor in iz tega prostora omogočiti, da se naš človek s proizvodi svojega duha ustrezno predstavi in uveljavi bodisi v osrednjem slovenskem prostoru bodisi v italijanskem svetu. Upamo zato, da smo na pravi poti tudi zaradi tega, ker nastopamo kot vezni element med ustvarjalci in bralci, med kulturo in proizvodnjo, med duhovno dobrino in trgovsko dejavnostjo.

Prepričani smo tudi, da moramo tudi vnaprej graditi tako založniško dejavnost, ki naj sloni na načelu, da je le ob poglobljenem spoznavanju zgodovine in kulture sosedja in sodržavljana in spoznavanju samih sebe preko drugih in drugih preko analize nas samih, možno ustvarjati sožitje med različnimi narodnostmi. Zavedamo se, da bomo aktivni le, dokler bomo dovolj samozavestni in dokler bomo sposobni matico in državo v kateri živimo, oplajati in bogatiti z našo drugačnostjo.

Zato mora biti vsebina dela naše založniške hiše takšna, da jo bodo tudi mlajši sprejemali kot svojo, in takšna, da bo tudi s poslovnostjo in modernizacijo sredstev omogočala našo založniško rast ter kulturno in splošno rast naše celotne skupnosti.

Za dosedanje dosežke gre zahvala vsem, ki dan za dnem vztrajno in požrtvovalno delajo v okviru naše založbe za naš skupni boljši jutri. Zahvala gre politikom, kulturnim ustvarjalcem in vsem sodelavcem založniške hiše, posebno pa članom uredništva knjižnih izdaj.

Predsednik Odbora za kulturo SKGZ Klavdij Palčič

40 let Založništva tržaškega tiska

Zapadnemu robu slovenstva je bilo ohranjanje lastne istovetnosti vseskozi primarna skrb, kajti vanj se je vseskozi zaganjalo ničliko sovražnikov, ki so na posreden, postopen in prikrit način, pa tudi glasno najavljeno in brutalno skušali izničiti njegov značaj, mu spodkopati tla in spodbuditi korenine. Naša beseda se je v teh krajih obdržala z bolečo in krčevito voljo ohranjanja človekovega dostojanstva; v najtežjih trenutkih se je zatekala v najbolj skrite kotičke slovenskih domov in se zaničevanju ter sramotitvi navkljub ohranjala v najgloblji intimnosti slovenskih ljudi kot svetinja. Kdor je popustil pritisku in se odpovedal svoji besedi, se je odpovedal svojemu dostojanstvu, ali bolje povedano: dostojanstvo mu je bilo odvzeto, kajti vsaka asimilacija je v svojem bistvu nasilna in nenaravna!

Kdor še danes, v teh naših krajih, zagovarja takšno prestopanje kot nekakšno svobodno civilizacijsko izbiro, bi po vsej priliki potreboval za svoje nekulturno in za današnji čas nevzdržno stališče poglobljeno psihoanalitično raztolmačenje!

Ohranjanje svojega jezika kot najosnovnejši izraz človekove svobode torej... in z besedo ohranjanje tudi vse miselne zakladnice naroda, ki je s svojo izkušnjo izoblikoval svoj edinstveni, neponovljivi duhovni svet, ki omogoča najnaravnejše nadaljevanje duhovne in vsakršne druge človekove rasti tudi v sedanjem, v tolikih pogledih poenotenem svetu. Prav zaradi takšnega sveta, kakršen se človeštvu vsiljuje dandanes, ko bi namesto živopisane raznovrstnosti zavladala monotona enakost, je zavest o neprecenljivi vrednosti vsake, še tako majhne, posamezne komponente človeškega občestva čedalje bolj živa. V Evropi si ta misel pridobiva

vedno več zagovornikov, ki jo želi uveljaviti na najrazličnejših področjih. Nasproti homologiranemu modernemu svetu, ki se nam ponuja kot lagodnejši, učinkovitejši in produktivnejši, se postavlja torej navidez romantična misel o tolikih intimnih, med sabo različnih, večjih in manjših svetov.

Kot vsaka simplifikacija tudi ta ne odgovarja resnici, kajti veliki, poenostavljeni, poenoteni svet skriva v sebi prastaro težnjo nadvladovanja velikih nad mladimi; sožitje vseh ljudi, vseh narodov, velikih in malih pa predstavlja sicer naporno, zahtevno, a edino perspektivno pot ob medsebojnem spostovanju in nenehnem trudu za medsebojno spoznavanje.

Slovenci seveda gojimo, kot mali narod, to poslednjo misel; naša narodnostna skupnost v Italiji, ki je v vsakodnevnem stiku z velikim narodom, še posebno zavzeto!

Ni torej prav nič čudno, da smo si tudi v najtežjih časih vlivali poguma tudi s tiskano besedo, da nam je bila takšna tiskana beseda še trdnjše jamstvo, da se bo obdržala, da nam je ne bodo mogli tako zlahka zbrisati.

Komaj se je po vojni prikazala možnost, smo si postavili založniško hišo, da bi nam še krepkeje utrjevala našo besedo, postavili smo nad njo streho, ali kot prikazuje naš plakat... dežnik, da jo (besedo) Trubarjevo in našo) z njim obvarujemo tudi na tem skrajnem robu slovenstva pred vsemi morebitnimi neurji.

V dobi vsakovrstnih in tehnično presenetljivih komunikacijskih medijev podoživimo včasih zamejski Slovenci še vedno isto Trubarjevo emocijo ob novi knjigi, ki uveljavlja v tisku še neizrečeno slovensko misel, še posebno, če prihaja iz krajev, kjer je bila doslej najbolj zapostavljena, kot

npr. v Benečiji, Reziji in Kanalski dolini; pa tudi če se pojavi v novi jezikovni preobleki, namenjena večinskemu narodu.

Vsaka nova knjiga, ki izide v našem manjšinskem prostoru, nas prepričljivo povezuje s svetom: z matičnim narodom, ali s sosednjim italijanskim narodom ali celo še dlje in je torej najbolj otipljiv dokument naše vitalnosti. V štiridesetih letih se je nabralo 500 naslovov, ki so za to vitalnost menda res najboljši dokaz. Za naša prizadevanja, ki merijo izključno v razširjanje kulture in spoznavanja med ljudmi, pričakujemo razumevanje in naklonjenost vseh dobromislečnih ljudi, še posebno tistih, ki imajo možnost in moč, da naši založniški dejavnosti konkretno pomagajo.

Med zadnjimi in najnovejšimi knjigami, ki jih je ZTT poslalo na knjižni trg, je tudi redna zbirka Jadranskega koledarja

V Kranjski gori in po vsej Jugoslaviji Mrzlično pričakovanje za nastop svetovne smučarske elite

KRANJSKA GORA — Ne samo v Kranjski gori, marveč po vsej Jugoslaviji je izredno zanimanje za jutrišnji in sobotni nastop »belega cirkusa«. V Kranjski gori bosta namreč na sporedu moški veleslalom in slalom za svetovni pokal.

Glede na dobre nastope jugoslovanske vrste na dosedanjih svetovnih preizkušnjah je seveda pričakovati rekorden obisk gledalcev in organizator si močno prizadeva, da bi bili s prireditvijo v Kranjski gori zadovoljni tako tekmovalci kot gledalci.

Domači športni delavci garajo praktično dan in noč, da bi bila proga primerna za tak spektakel. Jugoslovanska reprezentanca pa za ta nastop že temeljito trenira v Kranjski gori.

Smučarski teki: Italija

uspešna v moški konkurenci

TRIDENT — Prvi dan smučarskih tekov za evropski pokal za »Trofej Val di Sole« so bili v moški konkurenci Italijani dokaj uspešni (1. Albert Walder, 2. Giorgio Vanzetta), pri ženskah pa so prednjačile Zahodne Nemke (1. Simone Opitz, 2. Susanne Kuhfittig).

Nogomet: »under 21« za EP »Azzurri« v četrtfinalu

Italija — Belgija 3:0 (2:0)

STRELCI: v 35' Vialli, v 37' Francini, v 88' Baldieri.

ITALIJA: Zenga, Pioli (od 71' Carrobbi), Baroni, De Napoli, Francini, Prognia, Vialli, Matteoli, Baldieri, Giannini, Mancini (od 46' Comi).

SAN BENEDETTO DEL TRONTO — Italijanska reprezentanca pod 21. letom se je po pričakovanju uvrstila v četrtfinale evropskega prvenstva. Proti Belgijcem je namreč mladim »azzurrom« že zadostoval tesen poraz. Italijani pa so celo visoko zmagali, čeprav so v začetnih minutah imeli nekaj težav z Belgijci. Ob dobri igri De Napolija in Matteolija na sredini igrišča ter Viallija v napadu so domačini nato prevzeli pobudo v svoje roke in zanesljivo zmagali.

KONČNA LESTVICA SKUPINE 8

Italija	4	3	1	0	15:2	7
Belgija	4	1	1	2	7:8	3
Luksemburg	4	1	0	3	5:17	2

Zrebanje četrtfinala bo 9. 1. 1986 v Zürichu. Uvrščene reprezentance: Francija, Švedska, Poljska, Anglija, Madžarska, Danska, Španija in Italija.

Poraz J. Koreje

v prijateljski tekmi

DAKAR — Nogometna reprezentanca Južne Koreje, ki bo v prvem delu SP v Mehiki igrala proti Italiji, je včeraj v prijateljski tekmi izgubila proti Senegalu z 1:2 (0:0). Za Azije je dal gol Ansik (65), za Afričane pa sta bila uspešna Koto (63) in Keita (88).

Gre pa omeniti, da je Južna Koreja v glavnem igrala z nogometaši olimpijske reprezentance.

Španija — Bolgarija 2:0

VALENCIA — V sinočnji prijateljski nogometni tekmi je Španija premagala Bolgarijo z 2:0 (1:0). Za Španijo sta bila uspešna Michel (14) in Caldere (67).

Berlusconi bo najel nogometni klub Milana?

MILAN — Finančna družba Fininvest znanega finančnega operaterja Silvia Berlusconija je na tem, da najame tudi nogometni klub Milana, potem ko je predsednik Farina dal ostavko.

Nogomet: disciplinski ukrepi

Salvadè (Triestina) izključen za eno kolo

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je tokrat imela težko roko. V B ligi je med drugim za eno kolo izključen tudi nogometaš Triestine Salvadè.

V A ligi je kar za tri kola izključen Benedetti (Avellino), za eno kolo pa: Souness (Sampdoria), Amodio (Avellino), Celestini (Napoli), Stefano Di Chiara in Pasculli (oba Lecce).

V B ligi je dobil prepoved igranja za tri kola De Simone (Catania), za eno kolo pa so poleg Salvadeja izključeni še Limido (Bologna), Minoia (Arezzo), Occhipinti (Cagliari), Bagnato (Catanzaro) in Manfrin (Sambenedettese). Do 8. 1. 1986 je izključen trener Cagliarija Olivieri.

kratke vesti - kratke vesti

Tenis: »Orange Bowl«

MIAMI — Prvo kolo mladinskega teniškega turnirja »Orange Bowl« v Miamiu je bilo uspešno za Italijane in Jugoslovane.

IZIDI: »UNDER 18«: Pistolesi (It.) - Petrušenko (SZ) 6:3, 6:0; Orešar (Jug.) - Zamorano (Boliv.) 6:0, 6:0; Colombini (It.) - Skoff (Av.) 6:3, 6:1. »UNDER 16«: Lapi (It.) - Sipos (Kan.) 6:0, 6:4; De Andria (It.) - Fuller (ZDA) 7:5, 6:2; Wheaton (ZDA) - Rossi (It.) 6:3, 3:6, 7:5.

Etiopija grozi z bojkotom OL

ADIS ABEBA — Predsednik etiopskega olimpijskega odbora Tsegaw Ayele je včeraj izjavil, da bi lahko Etiopija bojkotirala olimpijske igre

v Seulu leta 1988, če ne bi prišlo do deljene organizacije med obema Korejama.

Kolesarstvo: Braun 28. t.m.

CIUDAD MEXICO — Zahodnonemški kolesar Gregor Braun je določil datum, ko bo poskusil izboljšati svetovni rekord v enourni vožnji Italijana Francesca Moserja. Braun bo svoj podvig poskusil v soboto, 28. decembra.

»Afera Viola«

RIM — Z zasliševanjem senatorja Viole se je končal prvi del »afere Viola«. Sodnik Giacomo Paoloni si bo sedaj vzel nekaj dni dopusta in preiskava se bo nadaljevala po novoletnih praznikih.

Košarka: tekma »All Stars«

Bryant in Wright odločilna za zmago

Selekcija A-2 — Selekcija A-1 120:112 (47:62)

SELEKCIJA A-2: Bryant 30, Brown 9, Dalipagić 2, Deveraux 9, J. Douglas 14, Jackson 2, Kea 10, Landsberger 13, McNamara 10, Wright 13, Zeno 4, Lawrence 4.

SELEKCIJA A-1: Flowers 12, Frederick 21, Gay 4, Hughes 6, Lopez 2, Meriwether 6, Micheaux 8, Morse 13, Oscar 28, Thompson 6, Rautins 6, Schoene.

SODNIKA: Filippone in Grossi iz Rima.

RIM — Pred ne preveč velikim številom gledalcev (4.000) je sinoči v tradicionalnem srečanju tujih košarkarjev, ki nastopajo v italijanskem prvenstvu, selekcija A-2 nepričakovano, toda zaslužno premagala izbrano moštvo A-1, ki jo je ob tej priložnosti vodil trener Bancorome De Sisti.

Najzaslužnejša za zmago A-2 selekcije sta bila Bryant, ki je polnil koš favoriziranih tekmecev kot za stavo, in košarkar Fantonija Wright, ki je odlično vodil igro svojih.

»Benečan« Dalipagić in »Goričan« Jackson se tokrat nista posebno izkazala.

Kasparov - Karpov v Londonu?

LONDON — Za organizacijo povratnega srečanja za svetovni šahovski naslov je London ponudil nagradni fond v znesku milijon 800 tisoč švicarskih frankov in menijo, da ima najboljša možnost, da bo njegov predlog sprejet. Za organizacijo se poteguje tudi Leningrad, ki je ponudil milijon švicarskih frankov. Računajo, da se bo dvoboj pričel prihodnjega 10. februarja.

Borova gimnastična sekcija

Prenesli občni zbor

Včeraj bi moral biti v BŠC v Trstu redni občni zbor Borove gimnastične sekcije. Zaradi nepričakovane zasedenosti in obvez mnogih članov tega odseka so občni zbor spoznamo prenesli na kasnejši čas.

Odbojka: sinoči v Moglianu v italijanskem pokalu MEBLO V ŠESTNAJSTINI FINALA

Mogliano — Meblo 1:3

(4:15, 7:15, 15:9, 11:15)

TRAJANJE SETOV: 15', 15', 15' in 22'.

MEBLO: Kralj, M. Grgič, N. Grgič, Foraus, Garbini, Marković, Maver, Ušaj, Ukmar, Pertot, Žerjal in Klemše.

V tekmi, ki je odločala o uvrstitvi v šestnajstino finala, je Meblo prepričljivo zmagal na igrišču Mogliana. V prvem setu je bila začetna postava sestavljena iz izključno starejših igralcev. Slednje so zaigrale odločno in samozavestno in z razliko od sobote to že od samega začetka. Igralke Mogliana so v tem setu imele velike probleme pri gradnji igre, saj jim Meblo tega s svojo prodorno in za gledalce navdušujočo igro sploh ni dopustil.

S prepričljivo zmago v prvem setu se je Meblo že uvrstilo v naslednji del tega pokala, tako da je trener Drasić v naslednjih treh setih postavil na igrišče izključno mlade igralke.

Košarka: v prvenstvu naraščajnikov

Borovcem slovenski derbi

Bor Adriaimpex — Sokol 104:62 (52:32)

BOR ADRIAIMPEX: Starič 2, Simonič 4, Gasperini 0, Krasna 4 (2:4), Škerk 25 (1:3), Race, Cupin 14, Acerbi 2, Bajc 29 (1:4), Smotlak 24 (0:2).

SOKOL: Gerli, Gruđen, Šuligoj 18 (2:7), Tinta, Stanissa 10 (4:6), Paulina 10 (2:5), Pizziga 2, Bogatec 2, Lesizza 17 (1:2), Sosič 3 (1:2).

Slovenski derbi v prvenstvu naraščajnikov se je končal z visoko zmago borovcev, ki so po 10 minutah igre že vodili s 15 točkami razlike (36:21). Nabrežinci nato niso reagirali, tako da so borovci še povečali svojo prednost.

V drugem polčasu so domačini z agresivno obrambo, pri kateri so se predvsem izkazali Krasna, Škerk in Cupin, onemogočili napade Nabrežin-

cev in tako slavili brez težav. Pri Boru bi omenili dobro igro v napadu Škerka, Smotlaka in Bajca, pri Sokolu pa se je zaradi dobrega skoka tako v napadu kot v obrambi odlikoval Šuligoj. (U.A.)

»Under 18« - ženske

Breg — OMA 3:0

(15:2, 19:17, 15:11)

BREG: Elena in Elizabeta Žerjal, Komar, Sancin, Šturman, Maranzina,

andrej žagar o jadranskih tekmah

Ponavlja se enak razplet zadnje minute srečanja

je, saj tudi mi že tri kola igramo nepopolni. Zaradi težav z avtobusom na pot nismo odšli v soboto, kot je bilo planirano, temveč v nedeljo zjutraj, torej na sam dan tekme. Zato je obstajala nevarnost, da bi dolgotrajno sedenje v avtobusu pustilo sledove utrujenosti na igralcih. Fantje so se tudi dejansko pred ogrevanjem pritoževali, da čutijo posledice potovanja. Zato smo z ogrevanjem začeli že več kot uro pred tekmo, ga potem prekinili za sestanek in predstavitev sodnikom ter nato opravili še standardno ogrevanje.

Začeli smo s peterko Žerjal, Gulić, Ban, Čuk in Zarotti ter z obrambo »mož-moža«, ki pa ni delovala najbolje. Ko smo prešli na cono 2-3, smo si kmalu priigrali prednost šestih točk, v 15' p.p. pa smo že vodili s 30:19.

Ob tem je treba povedati, da so bili domačini izredno neprecizni, toda v skoku so nam pobrali vse preveč žog. Minuto pred koncem prvega polčasa smo imeli prednost desetih točk, nato pa smo zgrešili prosti met 1 za 1 in ob napaki v podaji dobili še dva nepotrebna koša. Tako smo na odmor odšli s prednostjo šestih točk.

V tretji minuti nadaljevanja so domači ob agresivni coni na polovici igrišča izenačili ter tudi povedli. Tako so v 7' vodili celo s 54:46 in v 11' s 57:50. Tudi mi smo prešli na cono 1-3-1 in počasi začeli manjšati razliko. V 15' smo prvič izenačili, nato pa je izenačena igra potekala vse do zadnje minute. Po prednosti domačinov z 71:70 je Mauro Čuk dosegel še dva koša iz igre

in v končnico smo odšli z rezultatom 74:71 za nas. Domačini pa so imeli žogo. Skušali so rešiti tekmo z metom za tri točke, toda bili so netočni in z zadrževanjem žoge do konca tekme smo uspeli doseči prvo zmago na tujem.

Interesantno je dejstvo, da se nam že tri kola zapored ponavlja skorajda povsem enak razplet zadnje minute tekme. Braniti moramo minimalno prednost, ki si jo priborimo po predhodnem vodstvu nasprotnika. Razen v tekmi s Facibo smo bili zdaj v tem uspešni, toda ker lahko pričakujemo še več takih zaključkov, bomo temu zadrževanju žoge in podaji s strani v bodoče posvetili več pozornosti tudi na treningu.

Ob standardni solidni igri Marka Bana, veljajo pozitivne pohvale tokrat tudi Mauru Čuku predvsem za igro v končnici in pa Robertu Danevu. Prav zadnji bi lahko večkrat bil med pohvaljenimi, če bi izkoristil še vse rezerve na treningu.

Zdaj nas čaka zahtevno srečanje s starimi znanci iz Pistoie. Maltini je od takratnih naših bojov v »play-offu« precej spremenil ekipo, saj sta ostala samo še bek Della Rosa ter centra Davidi in Giunti. Tudi trener Selerni še vedno vodi ekipo, tako da je logičen sklep, da vendarle igrajo podobno košarko kot pred dve letoma. Trenutno je Maltini na zlati sredini lestvice s 14 točkami ter od tega kar šest z gostovanj. Nedvomno so si v lansk B ligi pridobili precej izkušenj ter so v tem v prednosti pred nami. Vendarle menim, da bi jih ob ponovitvi igre proti Pordenonu ter ob pomoči navijačev doma lahko premagali. V povprečju dosega 79 točk na tekmo in prav tu leži ključ našega uspeha.

Menim, da bi bilo za zmago potrebno, da v obrambi ne dobimo več kot 70 točk.

Tudi v tem tednu smo svojo pripravljenost preizkusili v trening tekmi in to celo z nasprotnikom iz daleč Švedske.

Odličen uspeh kotalkaric Vipave

Predstavnici kotalkarskega društva Vipava s Peči sta dosegli nadvse pomembna rezultata na tekmovanju za deželni pokal, ki je bilo prejšnjo nedeljo v Pordenonu. Katja Tommasi je namreč zmagala v kategoriji juniork, Tanja Petani pa je zasedla 2. mesto med seniorkami.

Kotalkarji pečanskega društva pa se te dni pripravljajo na revijo, ki bo v nedeljo, 22. t.m., ob 19.30 v sovojenjski telovadnici. Kotalkarji se bodo predstavili s 7 skupinskimi točkami ter z nastopom nekaterih posameznikov.

for lady

Drevored XX. septembra 12
Telefon 040/763.318

vam nudi posebno
božično darilo:
20% POPUSTA

Obv. občini 5.12.85

na vseh artiklih

Lucas®

... ko je praktičnost v modi
v Trstu pri

vergani pelletterie

Trg sv. Jakoba 6

Statistični pregled po prvem delu 3. amaterske lige V 66 tekmah je padlo 179 zadetkov

V nedeljo 15. t.m. se je z zaostalimi tekmami končal prvi del nogometnega prvenstva 3. AL skupina »M«, kjer igra kar pet naših enajsteric. Kot običajno smo se odločili, da naredimo statistični pregled o dosedanjem poteku prvenstva s posebnim poudarkom na naše ekipe z upanjem, da s tem ustrežamo vsem ljubiteljem nogometa.

Prvenstvo 3. AL skupina »M« se je začelo 29. septembra in ga ni mogoče primerjati z lanskim, v kolikor so lani naše ekipe igrale v dveh različnih skupinah. V skupini »L« je igralo 13, v »M« skupini pa 14 ekip, medtem ko letos igra le 12 ekip. Naslov zimskega prvaka si je zagotovil Kras, ki je v 11 tekmah zbral 16 točk. Vreme je tudi letos bilo še kar naklonjeno nogometašem, saj so odložili le tri tekme (Gaja - S. Marco, Primorje - Campanelle in Chiarbola - S. Nazario).

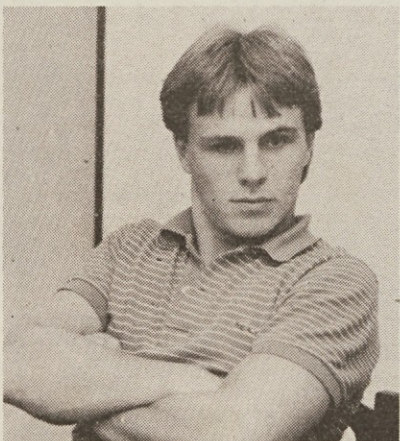
Skupno so doslej odigrali 66 tekem, v katerih je padlo 179 golov (povprečno 2,71 gola na tekmo). Največ (20) golov je padlo v 3. kolu, najmanj (11) pa v 5. kolu. Od 66 tekem se jih je 19 končalo pri neodločenem izidu. Največ remijev (4) beležimo v zadnjem, 11. kolu, medtem ko edino v 9. kolu nismo zabeležili nobenega remija.

Ekipe Krasa pripadajo še dva rekorda poleg naslova zimskega prvaka. Dobil je le tri gole in zato ima najsolidnejšo obrambo, obenem pa je utrpela najmanj (1) porazov, skupaj s Primorjem in Primorcem je izbojevala tudi največ (6) zmag. Najboljši napad s 24 goli ima S. Nazario, najmanj golov (8) so dosegli Breg, Cus in Union. Vsi negativni rekordi pa pripadajo ekipi Cus, ki je prejela največ (36) golov, doživela največ (9) porazov in sploh ni še prišla do zmage. Največ remijev je dosegla ekipa Campanelle, najmanj (1) pa Chiarbola.

Sedaj pa podrobno pogledimo kako so igrale naše enajsterice. Danes sta na vrsti Breg in Gaja.

BREG

Brežani zasedajo z 10 točkami 9. mesto na lestvici. Lani so vedno v skupini »M« v 13 tekmah zbrali 13 točk in bili na sedmem mestu. V petih nastopih v Dolini so premagali Cus in Union, ter remizirali proti Aurisini, Campanellam in Primorju. Zbrali so torej 7 točk, dali 4 in prejeli le en gol. V šestih tekmah v gosteh pa so premagali le S. Nazario in remizirali s Krasom, ter podlegli Chiarboli, Gaji, S. Marcu in Primorcu. Osvojili so torej 3 točke, dali 4, prejeli pa kar 11 golov. Skupni obra-

Miloš Tul (Breg)

čun Brega v prvem delu prvenstva je torej 10 osvojenih točk (3 zmage, 4 remiji, 4 porazi), 8 danih in 12 prejetih golov.

Brežani so letos že dvakrat ostali v devetih na igrišču zaradi izključitev. Proti Chiarboli sta morala predčasno v slačilnico Strnad in Miloš Tul, proti S. Marcu pa Mondo in Klun. »Plavi« so imeli v korist en avtogol (Chiarbola) proti pa eno 11-metrovko (S. Marco).

Trener Zanon je doslej poslal na igrišče 20 nogometašev, od katerih so kar štirje bili vedno prisotni (v oklepaju doseženi goli).

11 odigranih tekem Hrvatini, Pavlič, Lovriha, Sancin (1); 10 tekem Germani, Mondo (1), Strnad; 9 tekem Perossa; 8 tekem M. Tul, Jež; 7 tekem Albertini (3), Klun (2); 5 tekem Crevatin, S. Olenik, W. Olenik; 4 tekme Buffa; 3 tekme Zonta; 1 tekmo Grisonic, Paoli, Martini.

GAJA

Gajevci so zbrali 10 točk in so na osmem mestu lestvice. Lani so tudi igrali v skupini »M«, ter v 13 tekmah zbrali 16 točk in bili na šestem mestu lestvice.

V šestih tekmah na domačih tleh je Gaja premagala Breg in Cus, remizirala proti Krasu, Primorju in S. Marcu ter podlegla S. Nazariu. Osvojila je 7 točk, dala 7, prejela pa 5 golov. V petih tekmah v gosteh so gajevci premagali le Chiarbolo, remizirali proti Campanellam in zgubili proti Unionu, Primorcu in Aurisini. Zbrali so le tri točke, dali 3 in prejeli 5 golov. Skupni obračun Gaje je torej 10 osvojenih točk (3 zmage, 4 remiji, 4 porazi), 10 danih in 10 prejetih golov.

Padriško - gropajska enajsterica je letos dvakrat ostala v devetih in enkrat v desetih na igrišču zaradi izključitev. Rekord pripada Alfieriju, ki je bil kar trikrat izključen (Union, Aurisina in S. Marco), ob njem pa še Bacer (Aurisina) in M. Grgič (S. Marco). Gajevci so imeli v korist en avtogol (Aurisina), proti pa eno 11-metrovko (Union).

Trener Severino Kozina je doslej poslal na igrišče 19 nogometašev, od katerih so trije bili vedno prisotni.

11 odigranih tekem W. Kalc, M. Rismondo, Gabrielli (1); 10 tekem Zemanek; 9 tekem M. Grgič (1), Viviani, Somma (1), B. Rismondo; 8 tekem Lenarduzzi (4); 7 tekem Alfieri (1), Pečar, Stranščak; 6 tekem Vrše, Bacer (1), Dubani; 5 tekem Dalla Riva; 4 tekme Simonut; 3 tekme B. Grgič, 1 tekma Kante.

(Sledi jutri)

Namizni tenis: po prvem delu v C ligah Ženske pri vrhu, moški 4.

Krasovka Nataša Škrk

ŽENSKA C-LIGA

Zadnje kolo prvega dela prvenstva se je, kot je bilo pričakovati, končalo brez večjih presenečenj. Po porazu z Domom so krasovke v Trentu izbojevale gladko zmago proti skromnemu Villazzanu. Med prazniki se bodo morale zelo dobro pripraviti, saj jih v prihodnjem kolu (4. januarja) čaka nevarno gostovanje v Bocnu pri tamkajšnjem Recoaru, ki še ni izgubil vsega upanja za prestop v višjo ligo. Vsekakor so vsaj na papirju zgoniške igralkke nesporen favorit, da začnejo novo leto na najlepši način, ne smejo pa zaigrati pod svojimi sposobnostmi, kot se je to letos že nekajkrat zgodilo. Tudi domovke nadaljujejo svojo serijo zmag in so z neoporečnim uspehom proti skromnemu Karneidu izenačile rekord petih zaporednih zmag v letošnjem tretjeligškem prvenstvu, ki je doslej pripadal krasovkam. Še težja naloga kot krasovke čaka v prvem povratnem kolu Vodopivčevu in tovarišice. V mestnem obračunu se bodo namreč srečale v gosteh s solidno Azzurro, ki jim je zadala doslej edini poraz. Slovenskim predstavnicam se torej ponuja lepa priložnost, da se mestnim

tekmicam oddolžijo za poraz (4:5). V tem srečanju so domovke favoriti za zmago, saj igrajo sedaj veliko bolj učinkovito in odslej jim bo le malo katera ekipa prišla do živga.

IZIDI 7. KOLA: Laifers - Azzurra 1:5; Rentsch - Recoaro 2:5; Villazzano - Kras Globtrade 0:5; Dom - Karneid 5:0.

LESTVICA: Kras, Dom 12; Azzurra 1:5; Recoaro 10; Rentsch, Karneid 4; Laifers, Villazzano 2.

MOŠKA C-LIGA

Z visoko zmago proti tretjevrščenju La Rotonda A iz Ferrare so se Bole in soigralci s 7. povzpeli celo na 4. mesto začasne lestvice in lahko mirne duše pričakujejo povratni del, v katerem bodo štiri srečanja odigrali pred domačim občinstvom in le tri v gosteh. Nedeljska zmaga predstavlja velik korak naprej v boju za obstanek. Domačini so igrali zelo dobro, kompaktno in zbrano kot le redkokdaj doslej. Njihova zmaga je več kot zaslužena, morali pa so se zelo potruditi, saj se je kar polovico setov končalo z minimalno razliko. V končnici pa so bili Derganc, Bole in Štoka vedno prisrebnejši in jim preseñeni nasprotniki v nedeljo res niso mogli do živga.

IZID 7. KOLA: Kras Globtrade - La Rotonda A Ferrara 5:0; Leoniana Vicenza - Duomofolgore Treviso 2:5; La Rotonda B Ferrara - Libertas A Castelfranco 3:5; Italcantieri Monfalcone - Libertas B Castelfranco 0:5.

LESTVICA: Libertas A Castelfranco, Libertas B Castelfranco 12; Duomofolgore Treviso 8; Kras Globtrade, La Rotonda A Ferrara 6; Italcantieri Monfalcone, La Rotonda B Ferrara, Leoniana Vicenza 4.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO
IZID POVRATNEGA KOLA: Kras - Fani Olimpia 0:5.

LESTVICA: Grandi Motori Trst, Fani Olimpia 6; Chiadino 2; Kras 0. (Z. S.)

Tržaška občina bo nagradila tudi naše zaslužne športnike

V sklopu božičnih praznovanj bo tržaška občina priredila drevi v športni palači s pričetkom ob 18.30 manifestacijo »Vesel božič šport«, na kateri bo župan, kot vsako leto, podelil priznanja tržaškim športnikom, ki so se izkazali v minulem letu, priznanja pa bo podelil tudi CO NI. Prireditve bodo popestrili še s športno-kulturnim sporedom gimnastičnih kompozicij in plesov, ekshibicijski nastop pa bodo imeli tudi kotalkarji, med katerimi bo nastopil tudi evropski prvak Samo Kokorovec. Poletov kotalkar je seveda tudi med nagradjenci, skupaj z njim pa bosta med drugimi priznanje prejela še njegov društveni tovariš Damjan Kosmač in pa državni prvak v streljanju z dvocevko Vittorio Kriz-

mančič.

Vstop je prost, vendar z vabilom, ki ga je moč dobiti na sedežu CONI v Ul. del Teatro 2 ali v uradih občinskega odbornišva za šport v Ul. del Teatro 5, prvo nadstropje (od 10. do 12. ure).

MINIBASKET

Bor — Libertas 31:19

BOR: Furlani, Oberdan 6, Ferfolja, Omari, Rustja 12, Sancin 6, Lipovec 2, Prašelj, Valenti 2, Flego, Pernarčič 1, Gvardjančič, Jogan 2, Bonocore.

Mali borovci so bili stalno v vodstvu, vsi pa so tudi stopili na igrišče. Med strelce se je vpisala tudi Pernarčičeva, ena od dveh deklet Borove ekipe.

trener franko drašič o meblovih tekmah

Ko izid ni več odvisen od znanja...

Sobotni poraz proti ekipi Fratte je prišel kot strela z jasnega. Nihče ne kaj takega ni pričakoval, še najmanj jaz. Pogoji za uspeh so bili idealni; prejšnja lepa igra proti Nervesi, motivirani treninji med tednom, pa še tekma proti Moglianu za pokal Italije s čisto zmago. V soboto pa polom.

Vedno sem skušal svoje igralke zagovarjati, tudi v težkih trenutkih in tudi, ko jih je javno mnenje kritiziralo. Za sobotni poraz pa ni nobenega opravičila. Igralke so vse, brez izjeme, opravile svojo dolžnost pod vsako kritiko in dokazale, da niso zrele za kvalitetni skok. Zna-

čajno so zelo negotove in premalo ali nič prepričane v lastne sposobnosti. Takrat, ko izid tekme ni več odvisen od tehničnega znanja, ampak od volje, zagrizenosti in zbranosti, tedaj totalno odpovejo in zlezajo v apatijo. S tem njihovim značajem je treba tudi v bodoče računati, kajti tega z nobenim treningom ne moreš odpraviti. Trma, nepopustljivost, koncentracija, agresivnost in volja po dosežku, so značajne vrline, ki so prirojene, ne pa pridobljene.

Kaj se je točno zgodilo v soboto? Naše igralke so vidno podcenjevale nasprotnice. Začetni udarci in akcije so bile prav patetične. Nasprotnik, ki se nas je očitno bal, je pošiljal čez mrežo zelo lahke žoge, češar naše igralkke niso znale izkori-

stiti. Obratno, žoge so celo zapravile. Dovolj bi bilo, da bi organizirali nekaj dobrih napadov in tekme bi bilo konec. Tako pa je nasprotnik spoznal, da lahko kljubuje močnejši ekipi, zaigral je z novim elanom ter končno zaslužen zmagal.

Problem zase je izključitev v 2. setu Markovičeve, imela je seveda veliko težo pri končnem porazu. Igralka res ni reagirala na sodnikovo odločitev, ni naredila nobene nesramne kretnje, kot je sodnik zahteval, le povedala je, da se mreže ni dotaknila. Zato ni po mojem nič kriva, le frustrirani sodnik je zagrešil neodgovorno dejanje.

Kaj sedaj? Prvenstvo je spet dobilo novo zanimivost. V nobenem spopadu ne moreš vnaprej poznati zmagovalca, vsaj pri naši ekipi ne.

Po rekordni začetni seriji petih zmag v odbojkarški C-2 ligi

Bor JIK banka presegel vsa pričakovanja

Če nas spomin ne vara v deželnih odbojkarških ligah že dolgo nismo beležili, da bi kaka slovenska ekipa že na startu osvojila pet zaporednih zmag, kot je letos uspelo Boru JIK banki v moški C-2 ligi. V zadnjih dveh letih ni to uspelo nikomur, razen združenim mladinski ekipi Friul-export, ki je v sezoni 1983/1984 bila v ženski D ligi nepremagana prvih devet kol, toda takrat se je tekmovalo še po starem sistemu in serija uspehov v takratnih kvalifikacijskih skupinah je bila bolj relativnega pomena, medtem ko je sedanjí uspeh borovcev v enotnem konceptu tekmovalca mnogo bolj pomemben, saj točke že odločajo o končnem vrstnem redu. Skratka, gre za pravi rekord.

Zato je morda prav, da se nekoliko pobliže seznanimo s položajem v Borovih vrstah, v katerih igrajo nasledniki krstah zlate generacije odbojkarjev, ki so ob koncu let 60' in na začetku let 70' navduševali številne ljubitelje športa z »zgodovinskimi« boji v telovadnici v Ulici dela Valle. Proti koncu prejšnjega desetletja je Borova zvezda začela naglo padati. V sezoni 1982/83 so

se borovci prostovoljno odrekli nastopom v C-1 ligi, kjer je nekaj časa nastopala mešana postava drugoligaških veteranov in mlajših nad, ki so izšle iz šole Gianija Furlanica. Pomlajena ekipa ni bila kos prvenstvu C-2 lige in tako je Borova moška odbojka v sezoni 1983/1984 z igranjem v D ligi že drugič dosegla svojo zgodovinsko dno, dobro desetletje po prvi odpovedi, ki je ekipo iz B lige pahnila v 1. divizijo. V vi- cah so bili »plavi«, ki jih je predlanskim trenerjal Guido Neubauer, le eno leto, saj so brž napredovali v višjo C-2 ligo, v kateri so v minuli sezoni pod vodstvom trenerja - igralca Božiča Grilanca zasedli odločno tretje mesto.

Kljub temu uspehu je na začetku letošnjega prvenstva le malokdo verjel v tako uspešen start, še zlasti potem, ko so se razblinila poletna upanja, da bo borov dres znova oblekel Klavdij Veljak. Čeprav o napredovanju v višjo ligo še nihče odkrito ne govori, pa je ekipa doslej eno največjih presenečenj prvenstva. Prav to soboto se bodo Grilanc in tovariši pomerili z Interjem 1904, ki je ravno tako v ospredju pozornosti

Božič Grilanc

poznavalcev, saj kot novinec igra v velikem slogu. Če bodo »bankovci« premostili še to težko oviro, bodo leto sklenili brez poraza in s čedalje večjimi možnostmi za velik končni povdig.

V čem pa je ključ dosedanjih Borovih uspehov? Nedvomno velja, da je ekipa uigrana in slozna, saj ni letos prišlo do nobenih sprememb. Duša šesterke je Božič Grilanc, ki

še ni izgubil volje po zmagi za vsako ceno, dasiravno ima za sabo celo vrsto prvotigaških izkušenj z Arc Lineo, pri borovcih, nekdanjih tekmecev njegovega Krasa, pa doživlja menda že svojo tretjo mladost. Do polne dozoritve prihajajo tudi Sergij Stancič, Romano Pernarčič in Diego Batič, ki so nedvomno najboljši produkt zadnje generacije Borovih odbojkarjev, ki so v C-1 ligi še igrali s »starimi«. Pomemben člen ekipe pa je tudi Sergij Budin, skupaj z Jožijem Bitežnikom in Grilancem, pripadnik kolonije odbojkarjev razpuščenega odseka ŠK Kras. Ob Juretu Škabarju predstavlja dobro okrepitev tudi povratnik z vojske Davor Pečenko, ki bo januarja dokončno na razpolago ekipi, v kateri so se, po začetnih polemikah, odlično vživelj bivši igralci društva La Talpa Dario in Guido Gasparro in Franco Zubin, pri čemer je prvi stalni član začetne postave, a je bil doslej poškodovan. Skratka, skupina že rutiniziranih odbojkarjev srednje športne starosti, ki imajo v izkušnosti svoj glavni adut. Upati je, da bodo v sedanjem slogu tudi nadaljevali.

obvestila

ŠZ OLYMPIA
obvešča vse člane in prijatelje, da je redni občni zbor (najavljen za 20. decembra) zaradi tehničnih vzrokov prenešen na drugo polovico januarja.

ATLETSKA ŠOLA
AD BOR INFORDATA
prireja danes, 19. decembra, ob 17. uri na stadionu 1. maj v Trstu tekmovalne za svoje tečajnike. Obenem pa poziva vse mlade med 10. in 13. letom starosti vseh slovenskih šol naj se tudi sami priključijo na to tekmovalno.

ZSSDI
sporoča, da bo 28. t. m. v Tolminu slavnostna prireditve »NAŠ ŠPORTNIK '85«, na kateri bodo, ob neposrednem poročanju Radia Trst A in Radia Koper, podelili priznanja najboljšim športnikom, trenerjem in odbornikom iz Primorske in našega mejstva. ZSSDI daje na razpolago avtobus za interese in tiste, ki bi si radi prireditev ogledali. Za vse podrobnejše informacije sta na razpolago oba urada ZSSDI v jutranjih urah.

SMUČARSKI ODESK ŠD BREG
prireja 12., 19. in 26. 1. 86 ter 2. 2. 86 avtobusne izlete v Sappado s smučarskimi tečaji. Informacije in vpisovanje vsak ponedeljek, sredo in petek od 20. do 21. ure na sedežu društva do 20. t. m.

ŠD MLADINA - SMUČARSKI ODESK
obvešča člane in prijatelje društva, da si lahko v prostorih Doma A. Sirk v Križu od petkih od 18. ure dalje sami uredijo osebne smuči. Poskrbljena bo priprava in potrebni material. Možnost srečanja in družabnosti ljubiteljev tega športa.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 40.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - zira račun 50101-603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

19. decembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Arabcem denar plahni

MANAMA — Hitra in na petroleju temelječa gospodarska rast arabskih držav na Bližnjem vzhodu je stvar preteklosti in številni v teh državah zaposleni tuji delavci so že pospravili svoje stvari v kovčke in se odpeljali domov. Po nekaterih podatkih samo Saudsko Arabijo na mesec zapusti 50 tisoč tujcev, ki so tam opravljali najrazličnejša dela. Odhajajo pometaji iz Bombaya in poslovneži iz New Yorka. Samo tisti iz Bangladeša ostajajo. Ostajajo zato, ker pristajajo na drastično nižje osebne dohodke, tako nizke, da se niti Indijci in Tajci, ki so še kako navajeni na skromnost, z njimi ne morejo preživljati. Zategadelj se Bangladeš nadeja, da bo za kakšnih 25 odstotkov zvišal priliv v tujini prislužnega denarja, v številkah kakšnih 600 milijonov dolarjev. Na Bližnjem vzhodu zaposlenih 2,5 milijona Pakistancev je v zadnjih dveh letih poslalo 15 odstotkov manj prislužnega denarja. Izseljujejo se Indijci (od 250 na 200 tisoč) in Južni Korejci (od 170 na 100 tisoč). Od 54 južnokorejskih gradbenih podjetij jih je 17 ustavilo delo. Južna Koreja je z gradnjo velikih objektov v zadnjih 10 letih zaslužila 69 milijard dolarjev, letos pa je iztržila samo 5 milijard, polovico zaslužka v letu 1983.

V hotelih s petimi zvezdicami v glavnih mestih Arabskih emiratov so število zaposlenih znižali za tretjino.

V takšnih razmerah si gospodarji lahko privoščijo luksuz, da s tujimi delavci slabo ravnajo in jim tako pokažejo, kje so vrata. Ker je v marširajoči državi zaposlenih več tujcev kot domačinov, jim sedanja kriza pomaga, da se osvobodijo odvisnosti od tuje delovne sile.

Raziskave znanstvenikov v Bostonu Nikotin in okvare na srcu

BOSTON — Vendarle spodbudna vest za kadilce: če se odpoveš dimu pred 55. letom, bo srce še zmerom sposobno odpraviti zle posledice nikotina, in to že v kakih dveh letih, torej mnogo prej, kot se je do sedaj mislilo. Seveda pa je tudi tu druga plat zvona: če se kajenju niti po 55. letu ne odpoveš, pač pa preideš k cigaretom s skromnejšo vsebino katrana in nikotina, to ne bo nič pomagalo.

Gornje izhaja iz preiskave, ki jo je ekipa znanstvenikov in zdravnikov z medicinske fakultete na bostonski univerzi opravila s preučevanjem organizma kakih 5.000 vztrajnih kadilcev izpod 55. leta. Ugotovljeno je bilo, da so se možnosti srčne kapi pri osebah, ki so še posebno podvržene srčnim obolenjem, v kolikor trpijo na previsokem krvnem pritisku, močno zmanjšale po opustitvi kajenja. Študijo bostonskih raziskovalcev je te dni priobčil New England Journal of Medicine, ki je tudi objavil izsledke poizvedovanja v medicinskem centru univerze v Arizoni, po katerem zamenjava cigaret z izdatno količino nikotina s cigaretami z nižjo vsebino le-tega pljučem ne more pomagati in je torej njihova zastrupitev nepovrnljiva.

Martina Lutra Čehi nočejo postaviti na laž

PRAGA — Če 90 odstotkov Pražanov, vernih in nevernih, na božični večer v cerkvah prepeva Tiha noč, pa vsi prebivalci češkoslovaškega glavnega mesta poskrbijo, da se uresničuje rek Martina Lutra: Nihče Bavarcev ne premaga v pitju, in nihče Čehov v ješči.

V teh dneh so trgovine polne kupcev. Trgovine na Vaclavski namesti, ki je glavni trg v Pragi, so založene s kozlički, fazani in purani. Čehoslovaki potrošijo okoli 60 odstotkov svojega osebnega dohodka za hrano. Vrste so pred trgovinami z otroškimi igračami in oblačili.

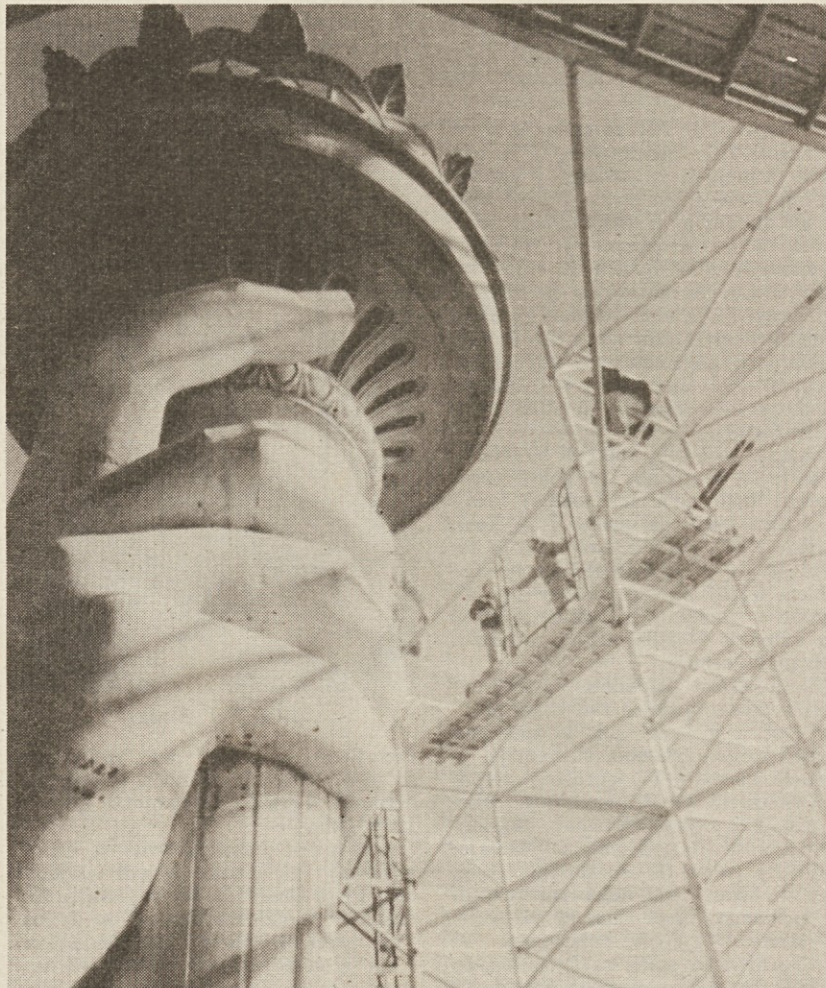
Na pogled je Praga bogatejša kot ostala mesta na Vzhodu. Čehom je uspelo odpraviti zunanji dolg, inflacija znaša pol odstotka na leto. Če Vzhodni Nemci čakajo na avto nekaj let, ga Čehoslovaki dobijo v manj kot enem mesecu.

Kadar je kaznilnica prenatrpana...

SAO PAULO — V brazilskih zaporih se je zaradi njihove prenatrpanosti že pred časom uveljavila srhljiva praksa: da bi opozorili pristojne oblasti na nevzdržne razmere v jetniških celicah, zaporniki od časa do časa hladnokrvno umorijo po enega ali dva sotrpina.

Potem ko že več mesecev ni bilo slišati o tem strašnem početju, se je te dni spet zgodilo. V jetnišnici v Osascu nedaleč od Sao Paula, sta zapornika (zdaj že ugotovljena) ravno dušno ubila 25-letnega Jucemirja Inacia da Silvo in 42-letnega Jajuja Ferreira de Santano. Stražnikom sta morilca zabrusila, da se bo ubijanje nadaljevalo vse dotlej, dokler oblasti ne bodo zmanjšale števila jetnikov.

Popravili Kip svobode

NEW YORK — Delavci so pričeli odstranjevati impozanten zidarski oder, s katerim so obdali Kip svobode, da so na njem lahko opravili nujna popravilna dela. Zlasti so morali utrditi baklo. Ogled Kipa svobode bodo ponovno dovolili v začetku prihodnjega leta. Na sliki vidimo desno roko, ki drži baklo, ob njej pa delavce. Primerjava pove, kako je velik spomenik

Nemec Elber župan v Meranu

MERAN — Po sedmih mesecih neuspešnih pogajanj so prejšnjo noč končno dosegli sporazum o sestavi odbora. Župan je Franz Elber (Južnotirolska stranka), podžupan pa Pino Rossi (KD). V odboru so predstavniki obeh poprej omenjenih strank in zastopnik PSDI. Sporazum so dosegli na podlagi zamenjave županskega mesta vsaki dve leti; najprej je župan Nemec, potem bo pa Italijan. Socialisti so zapustili pogajanja, ker sodijo, da imajo Italijani z 22 svetovalci proti 18 svetovalcem nemško govoreče skupnosti, pravico do svojega župana skozi vso mandatno dobo.

Spor okoli predvajanja pornografskih filmov na malem ekranu

Kako v človeku prebuditi otopela čutila

RIM — Gledalci zasebnih televizijskih postaj bodo lahko odločali o predvajanju sery filmov v nočnih urah na malem ekranu. Referendum med gledalci je napovedala rimska televizijska postaja Teleregione, ki je v določenem krogu gledalcev znana zaradi sobotnega nočnega programa s pričetkom ob enih ponoči. Podobno zamisel pa so pred kratkim imeli in jo že izvajalo v naši deželnj odgovorni pri televizijski postaji Teleordenone.

Povod za referendum med gledalci za ali proti pikantnejšim programom v urah, ko otroci že spijo, je dal nedavni sodni zaplet v zvezi z oddajami, ki reklamizirata filme v kinodvoranah. Oddaji »Ciak, si gira« in »Cinemondo« predvaja okrog 150 lokalnih televizijskih postaj, proizvaja pa ju družba Isvema. Na prijavo nekega dobromislečega gledalca je pordenonsko sodstvo zaplenilo oddaji, v katerih je bil film »Miranda«

reklamiziran z nekoliko vročimi prizori. Vseka kor prevročimi za mali ekran, kot je menil pretor, ki je podpisal odlok o zaplembi.

Odgovorni za televizijske oddaje so se nato odločili za referendum, ki ga bodo verjetno kmalu razširili na številne druge lokalne televizije. »Od gledalcev želimo vedeti, če so jim erotični prizori po godu«, pravi igralka Solvi Stubing, ki vodi filmske preglede, o katerih je govor. »Če se jih večina ne strinja s predvajanjem niti v najkasnejših nočnih urah, jih enostavno ne bomo uvrstili v naše programe«.

Zdi se, da je velika večina odgovorov, tako v Pordenonu kot v Rimu, za predvajanje erotičnih filmov. Ali naj to pomeni prosto pot pornografiji na malem ekranu, se vprašujejo nekateri. »Nikakor ne« odgovarja Solvi Stubing, »jaz kot prva nasprotujem pornografiji, vendar erotika ni ved-

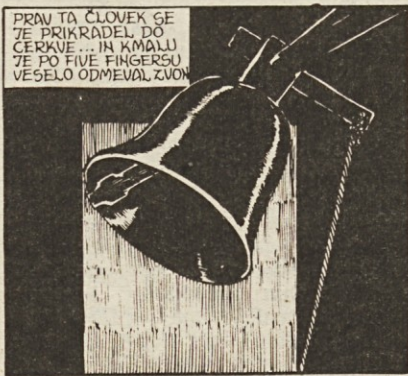
no umazana... Če potem kak prizor prebudi nekatere že otopele čute, toliko bolje: ljubezen je lepa stvar«.

Nasploh voditelji televizijskih postaj skrbno ločujejo med pornografijo »hard - core«, ki ima velik uspeh na tržišču videokaset, in nekoliko nedolžnejšo italijansko sery komedijo, ki seks obravnava bolj s humorjem kot pa z nagonsko pohotnostjo.

»Gre tudi za vprašanje podobe televizijskega medija«, pravi odgovorni urednik neke turinske televizije, ki ugotavlja, da bi s predvajanjem najnižje sorte pornografije v nočnih urah televizija pokvarila svojo celotno podobo in imela zato od tega več škode kot koristi. Že prav torej seks na nočnem ekranu, vendar do določene mere. Kdor si želi močnejših občutkov, naj si izbira med videokasetami.

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

TRST — Ulica Teatro Romano 9/2 — Telefon 60-514

10% to je popust,

ki vam ga nudimo na že tako nizkih cenah pralnih strojev, hladilnikov in štedilnikov. Brezplačna dostava, inštalacija in odvoz starega.

50% POPUSTA NA VSA SVETILA NA ZALOGI

Mali in veliki gospodinjstvi stroji najboljših znamk po božičnih cenah tudi za plačilo na obroke brez obresti in predplačila.

Veleblagovnica Tolentino Divo

TRST
Ul. XXX Ottobre 5
Tel. 61600
Ul. Valdirivo 10
vog. Ul. Trento

vošči vesele praznike